

Činnost veřejné správy v oblasti vydávání řidičských průkazů se zaměřením na vybrané obce s rozšířenou působností v Olomouckém kraji

Adéla Nováková

Bakalářská práce
2019

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky
Ústav regionálního rozvoje, veřejné správy a práva
akademický rok: 2018/2019

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Adéla Nováková**
Osobní číslo: **M16071**
Studijní program: **B6202 Hospodářská politika a správa**
Studijní obor: **Veřejná správa a regionální rozvoj**
Forma studia: **prezenční**

Téma práce: **Činnost veřejné správy v oblasti vydávání řídičských průkazů se zaměřením na vybrané obce s rozšířenou působností v Olomouckém kraji**

Zásady pro vypracování:

Úvod

Definujte cíle práce a použité metody zpracování práce.

I. Teoretická část

- Definujte a vysvětlete pojem veřejné správy, členění veřejné správy a její hlavní funkce.
- Charakterizujte oblast vydávání řídičských průkazů, jejich historii a současnost.

II. Praktická část

- Analyzujte dostupné informace z vybraných obcí s rozšířenou působností.
- Provedte dotazníkové šetření mezi úředníky a občany.
- Navrhněte opatření ke zlepšení současného stavu v oblasti vydávání řídičských průkazů a podejte jejich dopady na hospodaření dotčených obcí.

Závěr

Rozsah bakalářské práce: cca 40 stran
Rozsah příloh:
Forma zpracování bakalářské práce: tištěná/elektronická

Seznam odborné literatury:

Convention on Road Traffic of 1968 and European Agreement Supplementing the Convention (2006 Consolidated Versions). 1st ed. New York: United Nations, 2007, 160 s. ISBN 978-92-1-139124-4.

LOCHMANNOVÁ, Alena. Veřejná správa: základy veřejné správy. 1. vyd. Prostějov: Computer Media, 2017, 116 s. ISBN 978-80-7402-295-1.

POMAHAČ, Richard. Základy teorie veřejné správy. 1. vyd. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2011, 267 s. ISBN 978-80-7380-330-8.

POMAHAČ, Richard. Veřejná správa. 1. vyd. Praha: C.H. Beck, 2013, 315 s. ISBN 978-80-7400-447-6.

Pravidla silničního provozu: Autoškoly. 1. vyd. Ostrava: Sagit, 2018, 432 s. ISBN 978-80-7488-316-3.

Vedoucí bakalářské práce: Ing. Pavel Grebeníček, Ph.D.
Ústav regionálního rozvoje, veřejné správy a práva
Datum zadání bakalářské práce: 14. prosince 2018
Termín odevzdání bakalářské práce: 14. května 2019

Ve Zlíně dne 14. prosince 2018

L.S.

doc. Ing. David Tuček, Ph.D.
děkan

RNDr. Pavel Bednář, Ph.D.
ředitel ústavu

PROHLÁŠENÍ AUTORA BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Prohlašuji, že

- beru na vědomí, že odevzdáním bakalářské práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby;
- beru na vědomí, že diplomová/bakalářská práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému dostupná k prezenčnímu nahlédnutí, že jeden výtisk diplomové/bakalářské práce bude uložen na elektronickém nosiči v příruční knihovně Fakulty managementu a ekonomiky Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně;
- byl/a jsem seznámen/a s tím, že na moji diplomovou/bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 2 a 3 autorského zákona mohu užít své dílo – diplomovou/bakalářskou práci nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen připouští-li tak licenční smlouva uzavřená mezi mnou a Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně s tím, že vyrovnání případného přiměřeného příspěvku na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše) bude rovněž předmětem této licenční smlouvy;
- beru na vědomí, že pokud bylo k vypracování diplomové/bakalářské práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tedy pouze k nekomerčnímu využití), nelze výsledky diplomové/bakalářské práce využít ke komerčním účelům;
- beru na vědomí, že pokud je výstupem diplomové/bakalářské práce jakýkoliv softwarový produkt, považují se za součást práce rovněž i zdrojové kódy, popř. soubory, ze kterých se projekt skládá. Neodevzdání této součásti může být důvodem k neobhájení práce.

Prohlašuji,

1. že jsem na diplomové/bakalářské práci pracoval samostatně a použitou literaturu jsem citoval. V případě publikace výsledků budu uveden jako spoluautor.
2. že odevzdaná verze diplomové/bakalářské práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

Ve Zlíně

Jméno a příjmení:

.....

podpis diplomanta

ABSTRAKT

Bakalářská práce se zabývá vydáváním řidičských průkazů a má dvě části. První je teoretická část, kde se uvádí, co je to veřejná správa. Dále je zde přiblížení vývoje řidičských průkazů, mezinárodních řidičských průkazů a řidičských oprávnění, digitalizace a rozvolněné působnosti. Druhá část analyzuje obce s rozšířenou působností dvou vybraných měst. Analýza je prováděna jak dotazníkovým šetřením mezi občany a dotazníkovým šetřením mezi úředníky, tak vlastním šetřením mezi příslušnými úředníky registru řidičů. Z výsledků dotazníkového a vlastního šetření jsou zpracována návrhová řešení, která se snaží zlepšit současný stav vydávání řidičských průkazů.

Klíčová slova: veřejná správa, řidičský průkaz, obec s rozšířenou působností, digitalizace, rozvolněná působnost

ABSTRACT

The bachelor thesis covers the issuing of driving licenses and is divided into two parts. Theoretical part is the first and describes the public administration. Furthermore, there is a deeper look at the development of driving licenses, international driving licenses, digitization and loose scope. The second part analyzes the municipalities with extended powers in two selected towns.

The analysis is carried out by both, a questionnaire survey among citizens and among officials, supported by own investigation among the relevant officials at drivers register office. Based on the results of the questionnaire and survey were improvements of the current state of issuing of the drivers licenses suggested.

Keywords: public administration, driving license, municipalities with extended powers, digitization, loose scope

Poděkování, motto

Ráda bych chtěla poděkovat mému vedoucímu bakalářské práce panu Ing. Pavlu Grebeníčkovi, Ph.D. za jeho podnětné rady a cenné připomínky, odborné a zodpovědné vedení práce a strávený čas nad touto prací.

Zároveň bych velmi ráda poděkovala úředníkům z úseku registru řidičů města Přerov, především chci poděkovat koordinátorce tohoto oddělení paní Novákové, která mi ve všech ohledech vycházela vstříc a dala mi velmi cenné a podnětné informace k mé bakalářské práci.

OBSAH

ÚVOD	9
CÍLE A METODY ZPRACOVÁNÍ PRÁCE	10
I TEORETICKÁ ČÁST	11
1 VEŘEJNÁ SPRÁVA V ČR	12
1.1 FUNKCE VEŘEJNÉ SPRÁVY	12
1.2 STÁTNÍ SPRÁVA	13
1.2.1 Členění státní správy	14
1.2.1.1 Územní státní správa.....	14
1.2.1.2 Vnitřní státní správa.....	14
1.2.2 Orgány státní správy	15
1.2.3 Výkon státní správy.....	16
1.3 SAMOSPRÁVA.....	17
1.3.1 Územní samospráva	17
1.3.1.1 Vyšší územní samospráva.....	18
1.3.1.2 Územní samospráva obcí	18
1.3.2 Zájmová samospráva.....	18
1.3.2.1 Profesní sdružení.....	19
1.3.2.2 Zájmové sdružení.....	19
1.4 SUBJEKTY VEŘEJNÉ SPRÁVY	20
2 ŘIDIČSKÁ OPRÁVNĚNÍ A VYDÁVÁNÍ ŘIDIČSKÝCH PRŮKAZŮ	21
2.1 HISTORIE ŘIDIČSKÝCH PRŮKAZŮ	21
2.1.1 Zásadní předpisy	21
2.2 ŘIDIČSKÝ PRŮKAZ	24
2.2.1 Mezinárodní řidičský průkaz.....	26
2.2.2 Ochranné prvky, kontrola pravosti.....	29
2.2.3 Vydávání řidičských průkazů.....	29
2.2.4 Digitalizace fotografií, podpisů a rozvolnění.....	30
2.3 SKUPINY ŘIDIČSKÝCH OPRÁVNĚNÍ	31
2.3.1 Rovnocennost řidičských oprávnění	34
II PRAKTICKÁ ČÁST	35
3 PŘEDSTAVENÍ MĚST A JEJICH ORP	36
3.1 PŘEDSTAVENÍ MĚSTA PŘEROV.....	36
3.1.1 Představení obce s rozšířenou působností města Přerov.....	37
3.1.1.1 Pracovní náplň úředníka na úseku registru řidičů.....	37
3.2 PŘEDSTAVENÍ MĚSTA HRANICE.....	38
3.2.1 Představení obce s rozšířenou působností města Hranice.....	39
3.2.1.1 Pracovní náplň úředníka na úseku registru řidičů.....	40
4 POSTUP PŘI VYŘIZOVÁNÍ ŘIDIČSKÉHO PRŮKAZU	41
5 ANALÝZA ORP MĚSTA PŘEROV	42

5.1	ONLINE ÚŘAD.....	42
5.2	KARTOTÉKY	43
5.3	DIGITALIZOVANÝ PODPIS	44
6	ANALÝZA ORP MĚSTA HRANICE.....	45
6.1	REZERVACE NÁVŠTĚV	45
6.2	KARTOTÉKY	45
6.3	DIGITALIZOVANÝ PODPIS	45
7	DOTAZNÍKOVÉ ŠETŘENÍ ORP PŘEROV.....	46
7.1	DOTAZNÍKOVÉ ŠETŘENÍ OBČANŮ	46
7.2	DOTAZNÍKOVÉ ŠETŘENÍ ÚŘEDNÍKŮ	51
8	ZÁVĚŘEČNÁ SHRUTÍ A NÁVRHY MOŽNÉHO ŘEŠENÍ.....	55
8.1	DOPADY NA HOSPODAŘENÍ ORP	57
	ZÁVĚR	59
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY.....	61
	SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK.....	64
	SEZNAM OBRÁZKŮ	65
	SEZNAM GRAFŮ	66
	SEZNAM PŘÍLOH.....	67

ÚVOD

Bakalářská práce se zabývá problematikou činnosti veřejné správy v přenesené působnosti zaměřenou na vydávání řidičských průkazů ohledně informovanosti občana a jeho možnosti využít tyto informace. Úředníci z jednotlivých ORP by měly občanům scházející informace nabídnout a navrhnout způsoby jednoduššího a lepšího zjišťování těchto informací. Problematika ve vyhotovení řidičských průkazů, ale není jen v informovanosti občana, ale i v pořizování dokladových fotografií, úředně ověřeného podpisu, a místem pro spisy řidičů, které obsahují tištěné žádosti o vydání řidičského průkazu.

Cílem této bakalářské práce je analýza vybraných ORP a dále dotazníkové a vlastní šetření se zaměřením na problematiku vydávání řidičských průkazů. Vydávání řidičských průkazů je součástí přenesené působnosti, která spadá do výkonu státu. Jedná se o problematiku, kterou se veřejná správa zabývá, protože v oblasti vydávání řidičských průkazů dochází k častým a velkým změnám. Řidičský průkaz je osobní doklad, jehož držitelé jsou skoro všichni občané ČR starší 18 let. Jde tedy o téma, které se týká většiny občanů ČR a v současné době je díky médiím také velice aktuální.

V teoretické části bakalářské práce jsou vysvětleny základní pojmy, ať se jedná přímo o veřejnou správu nebo o její rozdělení. Další části se týkají převážně historie řidičských průkazů, mezinárodních řidičských průkazů dle Úmluvy o silničním provozu Vídeň 1968 a Úmluvou o silničním provozu Ženeva 1949 a ochrannými prvky pravosti. Dále změnou zákona, která je zaměřena převážně na oblast digitalizace a rozvolněné působnosti a nakonec skupinami řidičských oprávnění.

V praktické části jsou představena města Přerov a Hranice. Seznámení těchto měst z jejich historií a dále představení ORP každého z nich. V následujících částech je provedena jak analýza ORP Přerov, tak analýza ORP Hranice. Analýza jednotlivých ORP byla zaměřena především na poskytování informací občanům z internetových stránek měst. Jednotlivé internetové stránky nabízejí možnost objednávání se k obslužení, zjištění stavu vyhotovených řidičských průkazů a zjištění stavu obsluhy klientů. Dále se analýza týká současného stavu kartoték a problému s digitalizovaným podpisem. V praktické části je uskutečněno i dotazníkové šetření, které je zaměřeno na úředníky a občany z města Přerov. Další sběr dat je vytvořen díky vlastnímu šetření, které je v podobě rozhovoru s každým příslušným úředníkem úseku registru řidičů v Přerově.

CÍLE A METODY ZPRACOVÁNÍ PRÁCE

Cílem této bakalářské práce je upozornění na problémy, které jsou vázány s úsekem registru řidičů. Na základě těchto problémů bude následně navrženo opatření, které vyplyne z analýz jednotlivých ORP se zaměřením Online úřad a Rezervaci návštěv, digitalizovaný podpis a nutnost velkého počtu kartoték. Dále se do hloubky seznámit s digitalizací a rozvolněnou působností a zamyslet se nad vhodnými změnami této problematiky.

Pro zjištění problémů, kterými je nutno se zabývat, bude provedeno dotazníkové šetření. Dotazníkové šetření je určeno pro občany města Přerov. Otázky jsou určeny pro muže a ženy ve věku 15-80 let. Dotazníkové šetření je zaměřeno převážně na vydávání řidičský průkazů po novelizaci, tzn. na digitalizaci a rozvolněnou působnost. Tyto otázky budou kladeny, jak občanům tzn. oprávněným žadatelům, tak téměř ty stejné otázky budou položeny úředníkům registru řidičů.

V praktické části se vychází z analýz ORP, které jsou provedeny vlastním šetřením. Na základě tohoto šetření proběhne několik rozhovorů s příslušnými úředníky úseku registru řidičů ve městě Přerov a příslušnými úředníky ve městě Hranice. Tyto rozhovory budou vedeny za účelem získání určitých informací, které se nedají dohledat v písemné podobě.

Na základě zjištěných informací z dotazníkového šetření mezi úředníky a občany z Přerova a z vlastního šetření mezi úředníky z Přerova a z Hranic, budou uvedena jednotlivá návrhová řešení.

TEORETICKÁ ČÁST

1 VEŘEJNÁ SPRÁVA V ČR

Pro slovanské jazyky je správa historický pojem, který etymologicky můžeme vyvodit od shodného základu slova právo. (Pomahač, 2013, s. 139)

Správa vykonává funkce spojené s právem. Například organizování, udržování, řízení, obhospodařování, starání se a spravování jsou správní činnosti, které nejčastěji nalezneme v praxi. Pokud doslovně přeložíme latinský název „správa“, vyjadřujeme tím administrativní přisluhování. (Káňa, 2014, s. 7)

Pomahač (2011, s. 123) v knize *Základy teorie veřejné správy* uvádí, že veřejnou správu můžeme chápat jak v materiálním smyslu, tak i ve formálním. V materiálním smyslu je veřejná správa označována jako souhrn všech správních činností objektivně souvisejících s vládnutím na místní i ústřední úrovni a poskytováním veřejných služeb. Ve formálním smyslu je veřejná správa chápána jako činnosti osob a organizačních jednotek, jimiž jsou například úřední osoby vykonávající činnosti správní povahy, nebo správní úřady jako přímí nositelé veřejné správy, anebo organizace v postavení nepřímých subjektů veřejné správy.

1.1 Funkce veřejné správy

Jak uvádí Káňa (2014, s. 10 – 11) veřejnou správu charakterizuje pět základních funkcí. Mezi funkce veřejné správy patří funkce mocenská, ochranná, organizační, regulační a nakonec funkce služeb veřejnosti.

- Mocenská funkce – v rámci mocenská funkce veřejná správa zakazuje, přikazuje a donucuje. Veřejná správa vykonává svou moc ve společnosti pomocí právního řádu a působením státního zřízení. Veřejná moc je dovednost ovlivňovat chování společnosti požadovaným směrem. Podstatou veřejné moci je formální autorita. Veřejnou moc rozdělujeme na moc centrální a decentralizovanou. Moc centrální dále třídíme na moc výkonnou, soudní a zákonodárnou. Moc, kterou svěřuje stát územní samosprávě, se nazývá moc decentralizovaná.
- Ochranná funkce – někdy je tato funkce označována jako funkce bezpečnostní. Mezi hlavní úlohy této funkce patří vnitřní ochrana, bezpečnost a veřejný pořádek, dále také vnější ochrana a bezpečnost.

Působení orgánů veřejné správy je zacíleno na služby a ochranu veřejných záležitostí, bezpečnost a ochranu občanů a bezpečnost a obranu státu.

- Organizační funkce – je ve veřejné správě proto, že se zabývá těmito jmenovanými záležitostmi
 - Záležitosti státní – člení území státu na menší územní samosprávné celky, což jsou obce, okresy, kraje a regiony.
 - Záležitosti institucí – vytváří organizační uspořádání dle obsahu působení a oboru činnosti, například zajišťuje správu katastru, správu soudů a obrany státu.
 - Záležitosti občanů – se zaměřují hlavně na služby sociálního zabezpečení, vzdělávání a služby zdravotní.
- Regulační funkce – zaručuje dohled nad demokratickou společností. Vytváří systém řízení vybudovaný na politickém pluralismu (postoj, který preferuje mnohost a různost před jednotou a totožností), na vzájemné solidaritě, respektování a komunikaci. Dále umožňuje dočasná nebo trvalé společenství občanů podle vnitřních pravidel samosprávy a dovoluje shromažďování občanů.
- Funkce služeb veřejnosti – představuje uskutečňování činností, které jsou nabízeny ve veřejném zájmu, a současně se jedná například o služby hospodářské, pečovatelské, finanční, sociální a další služby, které jsou určeny veřejným právem. Veřejná správa slouží k racionálnímu vývoji společnosti, jejímu hospodaření, financování a řešení společenských problémů.

1.2 Státní správa

Státní správu můžeme chápat jako veřejnou správu, která je vykonávána státem. Státní správa je nenahraditelnou součástí veřejné správy. Dá se říci, že v tomto porozumění je státní správa také podstatou veřejné správy. Je odvozená od poslání a postavení státu a realizací státní moci. Svoji povahou je státní správa zvláštním druhem společenského zřízení vykonatelného státem. Můžeme uvést, že orgány státní správy realizují výkon správy. (Káňa, 2014, s. 16)

1.2.1 Členění státní správy

Dle Lochmannové (2017, s. 28) se státní správa v ČR člení na územní a vnitřní státní správu.

1.2.1.1 Územní státní správa

Územní státní správa je uskutečňována centrálně a její účinností je pokryto celé území ČR. Vedoucím subjektem je státní instituce. Tomuto vedoucímu subjektu jsou podřízeny instituce v regionech, krajích a obcích. Pro statistický úřad Evropské unie je ke srovnání statistických údajů územní státní správa ČR označena NUTS 0, NUTS 1. Na úrovni územní státní správy můžeme rozeznávat:

- Oblastní a regionální správa – je uskutečňována státním úřadem společně pro velké územní celky s působností na území více krajů, jako příklad si můžeme uvést Vrchní soudy, Českou oblastní inspekci životního prostředí nebo Vrchní státní zastupitelství.
- Krajská státní správa – uskutečňuje svoji činnost na oprávněném území krajů, je realizována krajskými institucemi, mezi nejznámější patří Státní pozemkový úřad ČR a Krajské ředitelství Policie ČR.
- Okresní správa – hlavními představiteli jsou okresní soudy nebo okresní správy sociálního zabezpečení. I když okresní úřady od roku 2003 neexistují, okresy jako správní celky ještě nezmizely a mnoho institucí dále má okresní působnost.
- Místní správa – je uskutečňována na území části obce, obvodu obce, území obce, eventuálně i na území několika obcí zároveň. Místní správa je vykonávána na základě místních podmínek, velikosti území, počtu obyvatel a rozsahu funkcí. Jde převážně o instituce místní státní správy, kterou v obcích vykonávají státní úřady. Jedná se o finanční úřad, úřad práce nebo například o Policii ČR. (Lochmannová, 2017, s. 28)

1.2.1.2 Vnitřní státní správa

Dle Káni (2014, s. 28) je vnitřní správa správou státní, kterou vykonávají státní organizace v přímé kompetenci Ministerstva vnitra ČR, dále samosprávní organizace v přenesené působnosti akreditované výkonem státní správy, které vykonávají činnosti pro veřejnost a zvláštní činnosti v zájmu občanů ve vztahu k právníckým i fyzickým osobám. Jsou

to akreditované územní samosprávné úřady vyšších územních celků a obecních úřadů s přenesenou působností a s rozšířenou působností.

1.2.2 Orgány státní správy

V knize Základy veřejné správy od autorky Lochmannové (2017, s. 29) je uvedeno, že mezi orgány státní správy můžeme zařadit jak orgány se specializovanou působností, tak orgány se všeobecnou působností. Orgány se specializovanou působností jsou u nás ministerstva a ostatní ústřední orgány. Mezi orgány se všeobecnou působností řadíme ústřední vládu. V České republice jde eventuálně mezi instituce na státní úrovni začlenit i parlament, prezidenta a vládu.

- Parlament ČR – je reprezentován dvěma komorami a to Poslaneckou sněmovnou a Senátem. Poslaneckou sněmovnu tvoří shromáždění, které řídí předseda, místopředsedové, jednotliví poslanci a ostatní orgány. V parlamentu mají politický správní sbor neboli politické grémium a politické kluby také významné postavení. Parlament označujeme jako ústavodárný orgán, protože navrhuje a přijímá zákony, může navrhopvat i změny v ústavě, schvalovat mezinárodní smlouvy, zřizovat některé státní orgány a kontrolovat jejich činnosti.
- Prezident republiky – je občan ČR, jehož věk musí být více než 40 let. Volební období je dáno na 5 let a může být zvolen maximálně na dvě volební období za sebou. Prezident republiky má pravomoc rozpustit poslaneckou sněmovnu, jmenuje a odvolává předsedu vlády a členy vlády, dále zplnomocňuje členy vlády vedením ministerstev, svolává poslaneckou sněmovnu, má funkci reprezentativní. Reprezentativní funkce znamená, že zastupuje stát navenek, domlouvá a podepisuje mezinárodní smlouvy, má právo amnestie, dále právo zúčastnit se schůzí vlády a může žádat zprávy z jejího jednání, přijímá zahraniční delegace, jmenuje a odvolává misi ČR v zahraničí, dále má pravomoc poskytovat státní vyznamenání, jmenovat generále a soudce. (Káňa, 2014, s. 25)
- Vláda - mezi členy vlády ČR patří předseda, místopředsedové a ministři. Vládu označujeme jako vrcholný orgán výkonné moci a za své činnosti odpovídá Poslanecké sněmovně, která může vyjádřit nespokojenost a vyslovit vládě nedůvěru. Vláda je kolektivní orgán, takže i rozhodování o projednávané věci musí být kolektivní. Vláda má pravomoc vydávat právní akta, vládní nařízení, která musí

být podepsána předsedou vlády. Mezi další pravomoci vlády patří řízení a kontrola státního administrativního aparátu. (Káňa, 2014, s. 25)

1.2.3 Výkon státní správy

Jak uvádí Káňa (2014, s. 22) výkon státní správy je realizován ústředními orgány státní správy, institucemi regionálními a krajskými, institucemi místními neboli podřízenými orgány.

Činnost státní správy je zacílena na uskutečňování státního systému. Za cíl si klade fungování a zajišťování činnosti státního systému a státního aparátu. Do prioritní činnosti státní správy řadíme fyzické a právnické osoby ve prospěch společenského zřízení. Veřejnému zájmu společnosti, službě a ochraně občanů a obraně státu a službě veřejnosti slouží hlavně činnosti státní správy. Státní správa v ČR je autoritářská, nezastupitelná a je dána těmito pravomocemi:

- Výkonná – výkonný profil státní správy se zakládá především, na tom, že vykonáváním svých úkolů státní správa výkonou moc státu systematizovaným způsobem realizuje a zabezpečuje. Ohledně pojmu výkonná pravomoc máme na mysli činnost uskutečňování a vyznačujeme tím postavení státní správy jako prováděcí činností ve vztahu k obsahu úkonů orgánů zákonodárné moci, protože prioritním posláním státní správy je vykonávání zákonů. (Průcha, 2004, s. 13)
- Zákonodárná – dle Průchy (2004, s. 13) povahu činností státní správy nemůžeme vnímat jen jako pravomoci výkonné, ale také i zákonodárné. Státní správa nezastupuje jen pasivní uskutečňující činnost, ale i činnost tvůrčího a iniciačního profilu, protože státní správa se v souladu se svým úkolem též velmi významným podílem účastní na tvorbě státní politiky rovněž i na tvorbě samotných zákonů.
- Nařizovací – co se týče pojmu nařizovací činnost, tak je obzvláště výrazem vztahu subjektů státní správy vzhledem k jejím objektům. Nařizovací povaha státní správy projevuje mocenskou přesilu orgánů státní správy ve vztahu k těm, proti nimž je státní správa realizována a dávána najevo v závaznosti aktů státní správy pro jejich adresáty. To se vztahuje jak na vliv státní správy navenek, tak na vliv uvnitř organizačního systému státní správy. (Průcha, 2004, s. 14)
- Kontrolní – tuto pravomoc, lze také nazývat jako organizační pravomoc státní správy. Kontrolní pravomocí označujeme celou posloupně vytvořenou soustavu příslušných státních orgánů, které jsou v podstatě jejich existujícím seřazením

s adekvátními pravomocemi a působnostmi specializovanými na plnění úkolů a provádění daných činností. Výkonem orgánů státní správy a plněním jejich úkolů vzniká uskutečňováním vztahů státní správy, a to jak vztahů ve státní správě, tak vztahů mezi subjekty státní správy a mezi jejími objekty. U realizace vztahů ve státní správě hovoříme o funkci zaměřené dovnitř organizace státní správy a u realizace vztahů mezi subjekty státní správy o vnější činnosti. Činnost státní správy vnitřní je vnitroorganizační záležitostí a z hlediska plnění úkolů, pro jejichž provedení je systém orgánů státní správy vytvořen, není činností prioritní, ale jejímž hlavním úkolem je zajistit požadované a skutečné fungování vlastního systému orgánů státní správy. Činnost vnější, kterou se vykonává vlastní poslání státní správy, je zacílena na usměrňování procesů, které se uskutečňují v odlišné soustavě, než je státní správa. Příjemci působení státní správy jsou jak fyzické osoby (občané), tak právnické osoby, na něž je státní správa zaměřena a vykonávána. (Průcha, 2004, s. 14)

1.3 Samospráva

Samosprávu vykonávají decentralizované orgány státu, na které je zákonem delegován výkon veřejné správy a je svěřen do jejich samostatné odpovědnosti. Tyto delegované orgány veřejné správy se oddělují od státní správy a úkonů spojených s jejím výkonem. Nepřichází však o charakter realizace veřejných úkolů a nositelé samosprávy o povahu orgánů veřejné moci. (Hendrych, 2014, s. 143)

Dle Lochmannové (2017, s. 30) může existovat stát bez samosprávy avšak samospráva bez státu nikoli, protože některá mocenská rozhodnutí samosprávy jsou uskutečňována pouze s pomocí státního donucení (policie, armáda). Stát ovšem může zasahovat do samosprávy, a to tak, že vytváří zákony. Stát do samosprávy může zasáhnout jen v případě, pokud to žádá ochranu zákona.

Samosprávu je možno dělit na územní a zájmovou.

1.3.1 Územní samospráva

Jak uvádí Hendrych (2014, s. 143) územní samospráva má nenahraditelný význam pro demokratické zorganizování společnosti a pro výkon regionální a místní veřejné správy. Její významnost je zdůrazněna i tím, že její právní základ je zakotven v hlavě sedmé

Ústavy ČR. Ústava ČR uvádí, že vyššími územními základními celky jsou kraje, a že základními územními samosprávnými celky jsou obce.

1.3.1.1 Vyšší územní samospráva

Dle Káni (2014, s. 50) je územní členění v České republice děleno na 14 samosprávných územních celků krajských úřadů. Krajské úřady mají svá sídla vždy ve svém krajském městě.

- Hlavní města Praha – Praha
- Jihočeský kraj – České Budějovice
- Jihomoravský kraj – Brno
- Karlovarský kraj – Karlovy Vary
- Královéhradecký kraj – Hradec Králové
- Liberecký kraj – Liberec
- Moravskoslezský kraj – Ostrava
- Olomoucký kraj – Olomouc
- Pardubický kraj – Pardubice
- Plzeňský kraj – Plzeň
- Středočeský kraj – Praha
- Ústecký kraj – Ústí nad Labem
- Vysočina – Jihlava
- Zlínský kraj – Zlín

1.3.1.2 Územní samospráva obcí

V roce 1993, kdy vznikl samostatný Český stát, se státní moc v krajích a obcích rozdělila na územní samosprávu. V roce 2003 zmizely okresní úřady a nahradila je obecní územní samospráva. Obecní územní samospráva má samosprávnou instituci, obecní úřad, který se ujal pravomocí a odpovědnosti za činnost, kterou dříve uskutečňovaly okresní úřady. (Káňa, 2014, s. 50)

1.3.2 Zájmová samospráva

Zájmová samospráva je reprezentována těmi subjekty, které sjednocuje určitý společný zájem. Liší se od územní samosprávy tím, že není ústavně zakotvena a je svěřena individuálním zájmovým subjektům na základě zákonů. Zájmová samospráva

shromažďuje občany se stejnými zálibami, mohou to být např.: svazy, sportovní a tělovýchovné organizace, zájmové kluby nebo odborové organizace. Členství u této samosprávy je zcela dobrovolné na rozdíl od profesní samosprávy, která však spadá pod zájmovou. Profesní zájmová samospráva spojuje občany shodného profesního zaměření do tzv. komor, kde převažuje povinné členství. (Lochmannová, 2017, s. 30)

1.3.2.1 Profesní sdružení

Jak uvádí Káňa (2014, s. 49) do profesního sdružení patří profesní zájmová samospráva, která reprezentuje asociaci občanů shodného profesního zaměření, profesionálů se společnými cíli a stejnými záměry, s postavením a názvem komory, kde převažuje povinné členství. Mezi tyto komory řadíme:

- Advokátní komoru, notářskou komoru, komoru soudců, a komoru exekutorů
- Lékařskou komoru, stomatologickou komoru, veterinární komoru
- Komoru patentovaných zástupců autorizovaných inženýrů, techniků a stavitelů
- Hospodářskou komoru, komoru daňových poradců, komoru auditorů, agrární komoru a další.

1.3.2.2 Zájmové sdružení

Zájmové sdružení občanů patří do zájmové samosprávy s postavením sdružení, které sjednocuje občany shodných zálib a zájmů a je založeno na principu dobrovolnosti. Jde především o odbory, svazy, sdružení nebo například o kluby. Jako příklad si můžeme uvést:

- politické strany
- zájmové organizace, kde se jedná například o sdružování numismatiků
- svazy, do kterých spadají určitě svazy včelařů a svazy zahrádkářů
- sportovní a tělovýchovné organizace, což jsou tenisové kluby, šachové kluby, Sokol
- zájmové kluby, do nichž zahrnujeme klub divadelních herců nebo klub novinářů
- odborové organizace, jedná se o zaměstnance v odborech kovoprůmyslu, školství, zdravotnictví a dále také sdružení železničářů (Káňa, 2014, s. 49)

1.4 Subjekty veřejné správy

Subjekty můžeme členit na nositelé veřejné správy a vykonavatele veřejné správy. Nejprve se budeme zabývat nositeli.

Hendrych (2014, s. 133) v knize správní věda uvádí, že každá řízená činnost nezbytně potřebuje, aby byla připojena k nějakému právnímu subjektu, který se tak stane jejím nositelem odpovědným ve vymezeném rozsahu za její výkon. Toto obecné organizační pravidlo platí v úplném znění i pro oblast veřejné správy, která ve svých určitých projevech musí být nesporně připsatelná konkrétnímu subjektu jako nositeli veřejné správy. Nositeli neboli širiteli veřejné správy jsou v tomto smyslu v ČR stát a ty fyzické nebo právnické osoby, o kterých, tak stanoví ústava nebo zákon.

Základní členění české veřejné správy:

- Vykonávané státem (státní správa)
- Vykonávané jinými subjekty jako nositeli veřejné správy na základě zákonné delegace

Podle výše uvedeného mohou být tedy širiteli veřejné správy v ČR:

- Stát
- Veřejnoprávní korporace
- Veřejné ústavy a podniky
- Fyzické a právnické osoby soukromého práva

Z hlediska výkonu veřejné správy musíme rozpoznávat, kdo daný úkol jménem nositele vykonává a kdo je zmocněn za něho jednat.

Vykonavatel veřejné správy má na subjekt veřejné správy velmi prostou vazbu, jelikož vykonavatelé veřejné správy jsou instituce, které jménem subjektu veřejné správy jednají, a to v praxi znamená faktický výkon veřejné správy. (Lochmannová, 2017, s. 28)

2 ŘIDIČSKÁ OPRÁVNĚNÍ A VYDÁVÁNÍ ŘIDIČSKÝCH PRŮKAZŮ

2.1 Historie řidičských průkazů

První řidičský průkaz neboli povolení k používání, tedy první osvědčení bylo vydáno v roce 1888 vynálezci automobilu Karlu Benzovi. Dostal povolení od města Mannheimu řídit své vozidlo na veřejných cestách. Oficiální řidičský průkaz, který obsahoval téměř stejné náležitosti, jako známe dnes, byl vydán v Prusku v roce 1903. (Tesařík, ©2015)

2.1.1 Zásadní předpisy

Vyjmenujeme si zásadní předpisy, které byly ještě před vznikem řidičských průkazů.

Podle Scanzenu (Allda, ©2016) bylo dne 4. března roku 1892 vydáno Ustanovení pro ochranu silnic, kde vyhlášení v § 18 znělo tak, jak zachovati se mají při jízdě vozkové a kočí. O řádnou ochranu silnic se postarali i v § 24, který nám říkal „Kdy zabrániti se má další jízda“.

V roce 1905 se v nařízení o jízdách silostrojích č. 156 stanovil minimálně věk řidiče. Z jízdých strojů byly eliminovány osoby, jejichž věk nedosáhl alespoň 18 let. V tomto roce byly už i první poznávací značky, které musel každý řidič znát.

Na počátku 20. století bylo patrné, že úpravu silničního provozu bude nevyhnutelně neodvratné sjednotit na mezinárodní úrovni. Mezinárodní smlouva o jízdě automobily byla přijata v Paříži dne 11. října 1909, mezi smluvní strany patřilo tehdy i Rakousko-Uhersko a proto úmluva platila i na českých územích. Pařížská smlouva zahrnovala zásadní pravidla pro řidiče motorových vozidel i samotná vozidla. Mezi pravidla patřilo například opatření, které se týkalo bezpečnosti. Zařízení automobilu muselo být spolehlivé a muselo být uděláno, tak aby se nestalo nebezpečí zahrnující oheň či výbuch. Nesmělo zneklidňovat zvířata tažná nebo jízdná svým hlukem. Nemohlo zapříčinit žádné jiné nebezpečí pro silniční vozbu a obtěžovat parou nebo dýmem. Ve smlouvě je také pravidlo pro řidiče, které udává, že řidič automobilu musí mít typ charakteru, který zahrnuje dostatečnou záruku pro veřejnou bezpečnost. Mezinárodní smlouva o jízdě automobily zahrnovala výstražné tabulky, kterým dnes říkáme dopravní značky. Státy zavázané smlouvou museli používat tyto výstražné tabulky, které byly přílohou této smlouvy.

28. dubna 1910 bylo vydáno nařízení č. 81 předpisy o jízdě samohybných vozidel od ministerstva vnitra v dorozumění s ministerstvem veřejných prací a ministerstvem financí.

Podle nařízení se vyhotovilo policejní bezpečnostní ustanovení pro jízdu automobilů, motorových vlaků a motorových kol. Policejní bezpečnostní ustanovení mělo buď název Vůdčí list anebo Vysvědčení o zkoušce, ve které je zahrnuta povinnost znalosti poznávacích značek na základně Vídeňské konvence.

Nařízení č. 81 předpisy o jízdě samohybných vozidel bylo novelizováno v roce 1921 rozhodnutím československého ministerstva vnitra. Nařízení bylo novelizováno pod číslem 6-258 Nařízení presidenta zemské správy politické v Praze o vyzkoušení motorových vozidel a zkouškách řidičů takových vozidel v Čechách. U zemské správy politické v Praze se mohla podávat žádost o vykonání předmětu zkoušky. Po zdárném provedení zkoušky se žadatel ucházel o vydání Vůdčího listu v místě bydliště u okresní správy politické. Mezi další novely patřilo zpoplatnění zkoušky. Poplatek za podání žádosti o zkoušku u zemské správy politické obnášelo 30 Kč, dále byl poplatek za kolek na vysvědčení 3 Kč a poslední poplatek v hodnotě 3,20 Kč byl za knížku, do které se vysvědčení lepilo.

Kolem roku 1930, se píše o náležitostech řidičské zkoušky. Řidičská zkouška byla uskutečňována tak, že oprávněný žadatel, tedy žadatel, kterému muselo být více jak 18 let, předvedl zkušebnímu komisaři 10. minutovou jízdu vozidlem v provozu. Pokud za dobu zkušební jízdy nedošlo k žádnému přestupku proti pravidlům silničního provozu nebo dokonce k nehodě, projevil uchazeč dostačující dovednosti potřebné k bezpečnému řízení a manipulaci s vozidlem. Zkouška byla hodnocena jako úspěšná. Žadatel měl nárok na vyhotovení vůdčího listu.

Silniční provoz byl upraven teprve v roce 1935 sjednoceně pro celé území Československé republiky. Zákon č. 81/1935 Sb., o jízdě motorovými vozidly udával příkaz v uzavřených osadách omezit rychlost na 35 km/h. V tomto roce bylo i vydáno vládní nařízení č. 203, kde se zavedlo prvních pět výstražných značek.

V roce 1938 opatření stálého výboru o směru dopravy na veřejných cestách a veřejných silnicích zavedlo pravostranný provoz.

Národní shromáždění ČR vydalo Zákon o provozu na veřejných silnicích. Tento zákon č. 56 ze dne 18. května 1950 obsahuje pouhých 24 paragrafů a nenese obvyklé znaky typické pro právní normu, která má na starosti konkrétní pravidla provozu na pozemních komunikacích. Věnuje se obecnými zásadami a také technickým stavem vozidel, výcviku řidičů, oprávnění řízení motorových vozidel a zákonného pojištění. Tento zákon zahrnuje

do místní úpravy závěry jednání v Ženevě v roce 1949. V tomto roce byly přijaty dva důležité dokumenty a to Úmluva o silničním provozu a Protokol o dopravních značkách.

Ve vyhlášce č. 328/1951 Sb., se nejedná především o oblast pravidel silničního provozu, ale hlavně o způsobilosti vozidel k danému provozu na veřejných silnicích, o způsobilost k jejich řízení a o péči a rozvoj motorismu. Díky této vyhlášce byl zaveden systém sankcí za velké přestupky, který se naoko podobá dnešnímu bodovému systému. Řidičské průkazy se tenkrát vystavovaly s kartičkou, která se skládala z deseti útržků. Za každý velký přestupek byl policista nucen odebrat majiteli řidičského průkazu jeden útržek. Poslední odňatý útržek znamenal přijít o řidičský průkaz na místě. Policista mohl však vydat jen potvrzení na dojetí domů. Tento systém sankcí trval do června roku 1953, kdy ho zrušila vyhláška č. 196/1953 Sb., inspirována sovětským modelem. Ten praxi se sankciováním velkých přestupků postrádal.

Pravidla silničního provozu, která se vydávala na základě vyhlášky č. 141/1960 Sb., kterou se vydávají pravidla silničního provozu, nabyla účinnost 1. ledna 1961. Nová vydaná pravidla silničního provozu uváděla snahu adaptovat české předpisy hlavním zásadám obou ženevských dokumentů z roku 1949 důkladněji, než bylo v dřívější právní úpravě a také měla nová pravidla směřovat k zjednodušení nepotřebně složitých ustanovení. Některá předešlá ustanovení byla již archaická z hlediska technického pokroku nebo dovozovala nežádoucí dvojí výklad, eventuálně byla ve svém vyjádření nejasná.

V době své platnosti vyhláška č. 80/1966 Sb., o pravidlech silničního provozu byla novelizována vyhláškou ministerstva vnitra č. 42/1971 Sb., která nabyla účinnosti 1. července 1971. Stalo se tak díky spojitosti s připravovaným otevřením prvního dvacetikilometrového úseku dálnice mezi Prahou a Mirošovicemi. Novela především obsahovala pravidla určená pro jízdu po dálnici a silnici pro motorová vozidla. Novou informací bylo i to, že zavedli kmitající bílá světla na železničním přejezdu. Platnost této novelizované vyhlášky č. 80/1966 Sb., skončila již na konci roku, tedy 31. prosince 1974.

Vyhláška federálního ministerstva vnitra č. 100/1975 Sb., o pravidlech silničního provozu, která nahradila vyhlášku č. 80/1966 Sb., nabyla účinnosti 1. ledna 1975 a platila až do roku 1989.

Od 1. července 2006 jsou nově účinné změny v pravidlech silničního provozu stanoveny v zákoně č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých

zákonů, který byl již mnohokrát novelizován. Rovněž se do názvu zákona nově začalo vkládat v závorce zkrácené označení zákona (zákon o silničním provozu).

2.2 Řidičský průkaz

Dle Pravidel silničního provozu (2018, s 43.) je řidičský průkaz České republiky nazýván jen jako „řidičský průkaz“ dokument o rozměrech 54 x 86 mm.

Dle vyhlášky Ministerstva dopravy ČR č. 31/2001 Sb., o řidičských průkazech a o registru řidičů (ČESKO, 2001) jsou samostatné údaje v řidičském průkazu sděleny v českém jazyce, musí být uvedeny čitelně velkými tiskacími písmeny latinské abecedy a arabskými číslicemi. Malá tiskací písmena mohou být obsažena pouze v údajích o označení, například se může jednat o titul či vědeckou hodnost držitele řidičského průkazu, anebo o název úřadu, který daný doklad vydal. Podpis držitele řidičského průkazu musí být totožný s podpisem, který byl vytvořen vlastní rukou oprávněného žadatele o vydání řidičského průkazu.

Přední strana řidičského průkazu obsahuje:

- a) nápis "ČESKÁ REPUBLIKA",
- b) rozeznávací značka České republiky "CZ", vytištěná v bílé barvě v modrém obdélníku, který je umístěn v kruhu dvanácti žlutých hvězd,
- c) nápis „ŘIDIČSKÝ PRŮKAZ“,
- d) nápis "VZOR EVROPSKÉ UNIE" v českém jazyce a slova "řidičský průkaz" v jazycích členských států Evropské unie (dále jen "členský stát") podle přílohy č. 6, která jsou vytištěna v růžové barvě a tvoří podklad přední strany řidičského průkazu.

Přední strana řidičského průkazu obsahuje pod číselnými znaky (1. – 9.) tyto údaje:

1. příjmení držitele řidičského průkazu,
2. jméno, popřípadě jména, popřípadě titul držitele řidičského průkazu,
3. datum a místo narození držitele řidičského průkazu,
 - 4a. datum vydání řidičského průkazu,
 - 4b. datum platnosti řidičského průkazu,
 - 4c. název úřadu, který řidičský průkaz vydal,

- 4d. rodné číslo držitele řidičského průkazu, pokud bylo přiděleno,
5. série a číslo řidičského průkazu,
6. fotografie nebo jinou formou pořizená podobenka držitele řidičského průkazu,
7. podpis držitele řidičského průkazu,
9. skupiny vozidel, které je držitel řidičského průkazu oprávněn řídit.

Obrázek 1- Přední strana řidičského průkazu

Zdroj: Ministerstvo dopravy a spojů, ©2001

Zadní strana řidičského průkazu obsahuje pod číselnými znaky (10. – 14.) tyto údaje:

10. datum vzniku řidičského oprávnění pro jednotlivé skupiny vozidel, které se uvádí v pořadí s uvedením dne, měsíce a roku (ve formátu DD.MM.RR); toto datum se uvádí v každém řidičském průkazu nově vydaném jeho držiteli z důvodu výměny řidičského průkazu nebo v duplikátu řidičského průkazu vydaném z důvodu ztráty, odcizení, poškození nebo zničení řidičského průkazu,
11. datum ukončení platnosti řidičského oprávnění pro jednotlivé skupiny vozidel (ve formátu DD.MM. RR),
12. záznam o podmínění nebo omezení řidičského oprávnění a profesní způsobilosti řidiče uvedený harmonizovaným kódem podle § 11 a národním kódem podle § 11a,
13. záznam informací významných pro správu řidičského průkazu provedený hostitelským členským státem,

14. jiné záznamy.

Dále je na zadní straně řidičského průkazu místo pro datový čip, který zatím není v řidičském průkazu povinný. Mikročip bude možné zavést do řidičského průkazu, jakmile bude schválen jeho typ a bude prokázáno, že nelze zneužít.

Datum vydání řidičského průkazu, který se udává pod číselným kódem, je shodný s datem podání žádosti o vydání řidičského průkazu. (Ministerstvo dopravy a spojů, ©2001)

Obrázek 2 - Zadní strana řidičského průkazu

Zdroj: Ministerstvo dopravy a spojů, ©2001

2.2.1 Mezinárodní řidičský průkaz

Na území České republiky je mezinárodní řidičský průkaz vydáván podle Úmluvy o silničním provozu (Vídeň 1968) a Úmluvy o silničním provozu (Ženeva 1949). Mezinárodní řidičský průkaz je podle této Úmluvy o silničním provozu (Vídeň 1968) platný po dobu tří let od data vydání a podle Úmluvy o silničním provozu (Ženeva 1949) je mezinárodní řidičský průkaz vydáván s platností na dobu jednoho roku od data vydání. Platnost mezinárodních řidičských průkazů dle Úmluv však nesmí být delší než platnost národního řidičského průkazu, ke kterému se vydávají. S mezinárodními řidičskými průkazy vydávanými v České republice není možno řídit motorová vozidla na území České republiky, jelikož jsou stanoveny jen k mezinárodnímu silničnímu provozu na základě platného národního řidičského průkazu. S mezinárodními řidičskými průkazy vydanými cizími státy spolu s jejich národními řidičskými průkazy je možno řídit motorová vozidla

na území České republiky. Mezinárodní řidičský průkaz se vyhotovuje na základě žádosti držitele řidičského oprávnění. S žádostí o mezinárodní řidičský průkaz musí oprávněný žadatel předložit platný doklad totožnosti, platný řidičský průkaz, jednu fotografii a uhradit správní poplatek ve výši 50 Kč. (Řidičské průkazy, [2007])

Popis řidičského průkazu stanovený Úmluvou o silničním provozu (Ženeva 1949):

Mezinárodní řidičský průkaz dle Úmluvy o silničním provozu (Ženeva 1949) je malá knížka o rozměrech 105 x 148 mm. Formát tohoto řidičského průkazu je v šedé barvě a vnitřní strany mají barvu bílou.

První a druhá strana mezinárodního řidičského průkazu je napsána ve vnitrostátním jazyku nebo ve více jazycích. Poslední strana je celá sepsána v jazyce francouzském. Doplňkové strany opakují část I poslední strany v jiných jazycích. Tyto strany jsou napsány v následujících jazycích:

- a) v jazyku nebo jazycích předepsaných státem, který vydal průkaz;
- b) v oficiálních jazycích Spojených národů;
- c) v nejvýše šesti dalších jazycích, podle volby státu, který vydal průkaz.

Obrázek 3 – Mezinárodní řidičský průkaz dle Úmluvy o silničním provozu (Ženeva 1949)

Zdroj: Ministerstvo dopravy a spojů, ©2001

Popis řidičského průkazu stanovený Úmluvou o silničním provozu (Vídeň 1968):

Mezinárodní řidičský průkaz podle Úmluvy o silničním provozu (Vídeň 1968) je malá knížka o rozměrech 148 x 105 mm. Formát tohoto řidičského průkazu je v šedé barvě a vnitřní strany mají barvu bílou.

První a poslední strana mezinárodního řidičského průkazu je vytištěna v národním jazyce nebo alespoň v jednom z národních jazyků státu, který průkaz vydává. Na konci vnitřních stran jsou dvě strany, které jsou shodné. Tyto strany jsou umístěny vedle sebe a vytištěny ve francouzštině. Vnitřní strany, opakuji první stranu ve více jazycích, povinně musí obsahovat anglický, ruský a španělský jazyk.

Údaje, které jsou zaznamenány v mezinárodním řidičském průkazu ručně nebo strojem, se napíší latinským písmem nebo kurzívou zvanou anglickou. (United Nations, 2007, s. 62)

Obrázek 4 – Mezinárodní řidičský průkaz dle Úmluvy o silničním provozu (Vídeň 1968)

Zdroj: Řidičské průkazy, [2007]

2.2.2 Ochranné prvky, kontrola pravosti

Jak uvádí Ministerstvo dopravy ČR, řidičské průkazy jsou zabezpečeny řadou bezpečnostních prvků, které jsou centrálně zpracovávány, a jejich výroba je zajištěna Státní tiskárnou cenin. Řidičské průkazy se vyrábějí podle přísně daných podmínek, které definuje národní i mezinárodní legislativa. Co se týče kvality řidičského průkazu, tak můžeme říci, že sahá úplně na vrchol celosvětové špičky. Každý den se v České republice vyrobí tisíce řidičských průkazů a v minulém roce dosahovaly denní maxima výroby řidičského průkazu až k pěti tisícům.

Řidičské průkazy se personalizují:

- laserovým gravírováním na polykarbonátové karty se specifickým designem a řadou zajišťovacích prvků.

Jako příklad můžeme zmínit:

- pozitivní reliéfní ražbu na obou stranách průkazu,
- proměnlivý obrázek v pravém dolním rohu přední strany,
- opticky proměnlivou barvu užitou pro logo s písmeny „CZ“ atd.

I toto provedení řidičského průkazu prošlo od roku 2004 vývojem. Konkrétně v loňském roce jsme v rámci personalizace přidali další bezpečnostní prvek, kterým je

- taktilní gravírování některých položek na obou stranách karty. (Ministerstvo dopravy ČR, ©2018)

2.2.3 Vydávání řidičských průkazů

Vydávání řidičských průkazů má přesný postup zakotven v zákoně č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu) a vyhláškou č. 31/2001 Sb., o řidičských průkazech a o registru řidičů, ve znění pozdějších předpisů.

Udělit řidičské oprávnění žadateli o vydání řidičského průkazu lze na základě podmínky úspěšného složení zkoušky z odborné způsobilost a po splnění dalších podmínek – věk, zdravotní způsobilost, a dalších.

Žádost o vydání řidičských průkazů vyřizují pracoviště registru řidičů obecních úřadů obcí s rozšířenou působností.

Do dne 1. 7. 2018 si žádost musel každý oprávněný žadatel vyzvednout na obecních úřadech obcí s rozšířenou působností nebo ji přímo vypsát na obecním úřadě obce s rozšířenou působností. Tiskopisy nemohly být kopírovány, jelikož obsahovaly speciální čárový kód tzv. barcode. Pokud si občan pořídil svůj elektronický podpis, bohužel si musel nejdříve vyzvednout žádost o vydání řidičského průkazu se speciálním barcode na obecním úřadě obce s rozšířenou působností. Po jejím vypsání a úředně ověřeném podpisu žadatele na žádosti byla dána možnost jejího elektronického podání, u kterého se již doklad totožnosti nepředkládal. Žádost nesměla být přehýbána, zmačkána ani jinak deformována. Poškozené žádosti byly vyřazeny.

Žádost o vydání řidičského průkazu musel žadatel podat osobně nebo na základě zastoupení plné moci v souladu s § 31 občanského zákoníku.

Žadatel musel k žádosti o řidičské oprávnění nebo vydání řidičského průkazu předložit doklad totožnosti a barevnou nebo černobílou průkazovou fotografii.

Řidičský průkaz si každý žadatel vyzvedl osobně nebo prostřednictvím zmocněné osoby na základě ověřené plné moci na příslušném pracovišti obecního úřadu obce s rozšířenou působností. Za vydání řidičského průkazu byl do 1. 7. 2018 stanoven správní poplatek 50 Kč. (Řidičské průkazy, [2007])

2.2.4 Digitalizace fotografií, podpisů a rozvolnění

Dle webové stránky Cendis (©2017) vznikla digitalizace fotografií a podpisů 1. 7. 2018. Je založena na novém způsobu pořizování a zhotovování podpisů a fotografií oprávněných žadatelů o řidičský průkaz České republiky, průkaz profesní způsobilosti řidiče nebo digitální kartu. Oprávnění žadatelé mají možnost navštívit kterýkoliv úřad obce s rozšířenou působností bez ohledu na jejich obvyklé bydliště.

Co se týče legislativních změn, tak prezident České republiky podepsal 21. 6. 2017 zákon, jímž se pozměňuje zákon č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu), ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 247/2000 Sb., o získávání a zdokonalování odborné způsobilosti k řízení motorových vozidel a o změnách některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů.

Ve vztahu k zákonu č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu) ve znění pozdějších předpisů došlo, k těmto zásadním změnám:

- do jedné z částí rozvolněné působnosti patří, rozvolnění místní příslušnosti obecních úřadů obcí s rozšířenou působností tzn., že žadatel může podat svoji žádost o vydání řidičského průkazu mimo své bydliště (pravidlo „kde si požádám, tam si vyzvednu“);
- dále žadatel nepředkládá dokladovou fotografii, je pořizována fotografie digitální přímo na obecním úřadě obce s rozšířenou působností. To znamená, že fotografie se může použít buď ze systému AIS EOP, AIS ECD, nebo pořídit přímo na přepážce speciální kamerou;
- do digitalizace náleží i pořízení podpisu na tablet (digitalizovaný vlastnoruční podpis).

2.3 Skupiny řidičských oprávnění

V zákoně č. 361/2000 Sb., o silničním provozu (ČESKO, 2000) jsou stanovena řidičská oprávnění opravňující uživatele k řízení motorového vozidla, které je zařazené do příslušné skupiny řidičského oprávnění. Jedná se o skupiny AM, A1, A, B, C1, C, D1, D, B+E, C1+E, C+E, D1+E, D+E, T. Řidičské oprávnění skupiny T je jediné národní oprávnění. Na řidičském průkazu se vyznačuje kurzívou a jejího držitele opravňuje k řízení vozidel zařazeným to této skupiny pouze na území České republiky. Získaná skupina řidičského oprávnění opravňuje jejího držitele i k řízení motorových vozidel v rámci rovnocennosti řidičských oprávnění, např. skupina řidičského oprávnění B opravňuje i k řízení skupiny řidičského oprávnění B1.

Skupiny řidičských oprávnění jsou rozděleny do těchto kategorií:

1. skupina – motocykly

a) AM – motorová vozidla s konstrukční rychlostí nepřevyšující 45 km/h.

- *Dvoukolová vozidla se zdvihovým objemem spalovacího motoru nepřevyšujícím 50 cm³ nebo s výkonem elektrického motoru do 4 kW,*
- *Tříkolová se zdvihovým objemem zážehového motoru nepřevyšujícím 50 cm³ nebo u jiných motorů s výkonem nejvýše 4 kW,*

- Čtyřkolová o hmotnosti v nenaloženém stavu nejvýše 350 kg se zdvihovým objemem zážehového motoru nepřevyšujícím 50 cm³ nebo u jiných motorů s výkonem nejvýše 4 kW,

b) A1 – motocykly

- Lehké motocykly s postranním vozíkem nebo bez něj o výkonu nejvýše 11 kW a s poměrem výkonu/hmotnosti nejvýše 0,1 kW/kg a se zdvihovým objemem spalovacího motoru nepřevyšujícím 125 cm³,
- Tříkolová motorová vozidla o výkonu nejvýše 15 kW,

c) A2 jsou zařazeny motocykly s postranním vozíkem nebo bez něj s výkonem motoru nejvýše 35 kW a s poměrem výkonu/hmotnosti nejvýše 0,2 kW/kg, které nebyly upraveny z motocyklu s více než dvojnásobným výkonem,

d) A jsou zařazeny

- motocykly s postranním vozíkem nebo bez něj,
- tříkolová motorová vozidla s výkonem převyšujícím 15 kW,

e) B1 jsou zařazena čtyřkolová motorová vozidla s výjimkou vozidel uvedených v písmeni a), jejichž výkon nepřevyšuje 15 kW a hmotnost v nenaloženém stavu nepřevyšuje 400 kg nebo 550 kg u vozidel určených k přepravě zboží,

f) B jsou zařazena motorová vozidla s výjimkou vozidel uvedených v písmenech a) až e), jejichž největší povolená hmotnost nepřevyšuje 3500 kg, určená pro přepravu nejvýše 8 osob kromě řidiče, ke kterým smí být připojeno přípojné vozidlo o největší povolené hmotnosti

- nepřevyšující 750 kg,
- převyšující 750 kg, pokud největší povolená hmotnost této jízdní soupravy nepřevyšuje 3500 kg, nebo
- převyšující 750 kg, pokud největší povolená hmotnost této jízdní soupravy převyšuje 3500 kg, ale nepřevyšuje 4250 kg, jedná-li se o řídičské oprávnění v rozšířeném rozsahu,

g) C1 jsou zařazena motorová vozidla s výjimkou traktorů a vozidel uvedených v písmeni i), jejichž největší povolená hmotnost převyšuje 3500 kg, ale nepřevyšuje 7500 kg, určená

pro přepravu nejvýše 8 osob kromě řidiče, ke kterým smí být připojeno přípojně vozidlo o největší povolené hmotnosti nepřevyšující 750 kg,

h) C jsou zařazena motorová vozidla s výjimkou traktorů a vozidel uvedených v písmenech g) a i), jejichž největší povolená hmotnost převyšuje 3500 kg, určená pro přepravu nejvýše 8 osob kromě řidiče, ke kterým smí být připojeno přípojně vozidlo o největší povolené hmotnosti nepřevyšující 750 kg,

i) D1 jsou zařazena motorová vozidla s výjimkou vozidel uvedených v písmenech a) až f), určená pro přepravu osob, jejichž počet nepřesahuje 16 kromě řidiče a jejichž délka nepřesahuje 8 metrů, ke kterým smí být připojeno přípojně vozidlo o největší povolené hmotnosti nepřevyšující 750 kg,

j) D jsou zařazena motorová vozidla s výjimkou vozidel uvedených v písmeni i), určená pro přepravu více než 8 osob kromě řidiče, ke kterým smí být připojeno přípojně vozidlo o největší povolené hmotnosti nepřevyšující 750 kg,

k) B+E jsou zařazeny jízdní soupravy složené z vozidla uvedeného v písmeni f) a přípojně vozidla o největší povolené hmotnosti nepřevyšující 3500 kg,

l) C1+E jsou zařazeny jízdní soupravy, jejichž největší povolená hmotnost nepřevyšuje 12000 kg, složené

- z vozidla uvedeného v písmeni g) a přípojně vozidla o největší povolené hmotnosti vyšší než 750 kg, nebo
- z vozidla uvedeného v písmeni f) a přípojně vozidla o největší povolené hmotnosti vyšší než 3500 kg,

m) C+E jsou zařazeny jízdní soupravy složené z vozidla uvedeného v písmeni h) a přípojně vozidla o největší povolené hmotnosti vyšší než 750 kg,

n) D1+E jsou zařazeny jízdní soupravy složené z vozidla uvedeného v písmeni i) a přípojně vozidla o největší povolené hmotnosti vyšší než 750 kg,

o) D+E jsou zařazeny jízdní soupravy složené z vozidla uvedeného v písmeni j) a přípojně vozidla o největší povolené hmotnosti vyšší než 750 kg.

(2) Do skupiny T jsou zařazeny traktory a pracovní stroje samojízdné, ke kterým smí být připojeno přípojně vozidlo

2.3.1 Rovnocennost řídičských oprávnění

(1) Řidičské oprávnění udělené pro skupinu:

- a) A2 opravňuje také k řízení vozidel zařazených do skupiny A1,*
- b) A opravňuje také k řízení vozidel zařazených do skupin A1 a A2,*
- c) B opravňuje také k řízení vozidel zařazených do skupiny A1 s automatickou převodovkou a vozidel zařazených do skupiny B1,*
- d) C opravňuje také k řízení vozidel zařazených do skupiny C1,*
- e) D opravňuje také k řízení vozidel zařazených do skupiny D1,*
- f) C+E opravňuje také k řízení vozidel zařazených do skupin B+E a C1+E,*
- g) D+E opravňuje také k řízení vozidel zařazených do skupin B+E a D1+E,*
- h) C1+E nebo D1+E opravňuje také k řízení vozidel zařazených do skupiny B+E,*
- i) C+E opravňuje také k řízení vozidel zařazených do skupiny D+E, pokud má držitel řídičské oprávnění pro skupinu D.*

(2) Řidičské oprávnění udělené pro kteroukoli skupinu s výjimkou skupiny T opravňuje také k řízení vozidel zařazených do skupiny AM.

(3) Řidičské oprávnění udělené pro skupinu B opravňuje držitele, který dosáhl věku 21 let, také k řízení tříkolových vozidel zařazených do skupiny A.

(4) Řidičské oprávnění udělené pro skupinu A opravňuje také k řízení čtyřkolových vozidel o výkonu motoru do 15 kW a hmotnosti v nenaloženém stavu do 400 kg. Řidičské oprávnění udělené pro skupinu A1 opravňuje také k řízení čtyřkolových vozidel o výkonu motoru do 15 kW, s hmotností v nenaloženém stavu do 400 kg a se zdvihovým objemem spalovacího motoru do 125 cm³.

I. PRAKTICKÁ ČÁST

3 PŘEDSTAVENÍ MĚST A JEJICH ORP

3.1 Představení města Přerov

Město Přerov se nachází přímo v srdci Moravy a je rozmístěno na obou březích řeky Bečvy. Město je známo převážně svým kulturním, společenským a administrativním centrem regionu.

Přerov je velmi historické město, protože jeho osídlení sahá až do pravěku, přesněji až do doby kamenné. Tyto zmínky můžeme potvrdit na základě známých archeologických nálezů v místní části města Přerov v Předmostí. Už z roku 1141 pochází první písemná zmínka o městě. V roce 1256 bylo povýšeno na královské město díky králi Přemyslu Otakarovi II. Historie města Přerova je úzce svázaná s rody Pernštejnů a Žerotínů a vlivem evangelické církve nesoucí název Jednota bratrská, s kterou jsou spjati významní učenci jako je například rodák města Přerova Jan Blahoslav a Učitel národů Jan Amos Komenský.

V současné době Přerov poutá návštěvníky do zachovalé městské památkové zóny, v níž se nacházejí měšťanské domy z 15. a 16. století, dále tam můžeme vidět zbytky ze středověkých hradeb s úzkou prolukou mezi domy a renesančně upravený zámek. V zámku se nachází i Muzeum Jana Amose Komenského.

Městský dům města Přerova se nachází na náměstí T. G. Masaryka. Byl postaven v roce 1897 v novorenesančním slohu s bohatou štukovou výzdobou a dokonce i s prvky secese. V městském domě se uskutečňují různá kulturní, společenská a divadelní představení, koncerty, nebo společenské akce jako je např. Československý jazzový festival s mezinárodní účastí. Tradice Československého jazzového festivalu sahají až do roku 1966.

V roce 2016 byla otevřená nová venkovní expozice na ulici Mostní Památník Jednoty bratrské. V roce 2012 a 2013 byly totiž na tomto místě nalezeny pozůstatky sídla Jednoty bratrské. Pozůstatky konkrétně patřily bratrskému domu se školou a modlitebnou.

Moderní dominanta města byla postavena v roce 2012 (Tyršův most). Kousek od Tyršova mostu se nachází městský park Michalov, jehož rozloha je 17 hektarů. Michalov je od roku 1992 považován za kulturní památku. V blízkosti parku se nachází areál lagun, skatepark, bicrossová dráha a Discgolf, které jsou určeny hlavně pro relaxaci.

Ve městě Přerově se nachází i ornitologická stanice ORNIS, v níž můžeme vidět největší expozice ptáků ve střední Evropě. Co se týče přírody, tak město dále nabízí návštěvu národní přírodní rezervace jménem Žebračka, ve které se nachází naučná vlastivědná stezka Přerovským luhem.

V místní části Předmostí se nachází Památník lovců mamutů. V památníku mohou návštěvníci vidět kosti pravěkých zvířat staré 25 000 let. V Předmostí je i naučná stezka Předmostím až do pravěku, které vede přes Čekyňský kopec.

Pro sportovce je v Přerově plavecký areál, tenisové kurty, zimní stadion a spousta cyklostezek. Přerov je známý hlavně i Přerovskou roklí. Přerovská rokle pořádá autocrossové a motocrossové závody na evropské úrovni.

Co se týče kultury, tak Přerov má kromě Městského domu i loutkové divadlo Přerovský Kašpárek a kino Hvězda. (Město Přerov, ©2019)

3.1.1 Představení obce s rozšířenou působností města Přerov

Obec s rozšířenou působností Přerov má ve svém správním obvodu 59 obcí. V ORP Přerov do Odboru evidenčních správních služeb a obecního živnostenského úřadu patří tyto oddělení, ve kterých dohromady pracuje 64 pracovníků:

- Oddělení evidenčně správních agend a matriky – oddělení sídlí na náměstí TGM 16 (občanské průkazy a cestovní doklady), na ul. Bratrská 34 se nachází Czech Point a ohlašovna pobytu a na Horním náměstí 10 je matrika
- Oddělení přestupků, které sídlí na ulici Smetanova 7
- Oddělení dopravně správních agend se sídlem na náměstí TGM 16. Na tomto úseku pracuje 21 úředníků z toho 4 úředníci na úseku registru řidičů
- Oddělení obecní živnostenský úřad, které sídlí na stejném místě jako oddělení přestupků na ulici Smetanova 7

V oblasti registru řidičů je vedeno na ORP Přerov 61 692 řidičů a 272 cizích řidičů (cizinců s českým řidičským průkazem). (Město Přerov, ©2019)

3.1.1.1 Pracovní náplň úředníka na úseku registru řidičů

Do pracovní náplně úředníka úseku registru řidičů patří tyto náležitosti:

- Pracovník na tomto úseku posuzuje podmínky pro vydávání řidičských průkazů, průkazů profesní způsobilosti řidiče, paměťových karet řidiče, servisní paměťové karty a paměťové karty podniku;
- Dále zajišťuje agendu evidence řidičů;
- Vykonává agendu vystavování a provádění změn v úředních dokladech, tzn. řidičských průkazů;
- Vydává a vyměňuje řidičské průkazy a mezinárodní řidičské průkazy;
- Vydává duplikáty řidičských průkazů a mezinárodních řidičských průkazů;
- Vede evidenci řidičských průkazů;
- Vede registr řidičů a vydává z něj data;
- Zapisuje do registru řidičů stanovené údaje o řidičích;
- Předává aktualizované údaje do centrálního registru řidičů;
- Vyměňuje řidičské průkazy vydané cizím státem a řidičské průkazy Evropských společenství za tuzemské řidičské průkazy;
- Vyměňuje řidičský průkaz cizinci, kterému byl povolen dlouhodobý nebo trvalý pobyt v ČR za tuzemský řidičský průkaz;
- Vede evidenci vydaných záznamů profesní způsobilosti řidiče;
- Vede evidenci školení a zkoušek řidičů – držitelů profesní způsobilosti;
- Vede správní řízení o námitkách proti záznamu bodů.

3.2 Představení města Hranice

Město Hranice se nachází v Moravské bráně. V pravěku bylo město zeměpisnou polohou předurčeno jako přirozená křižovatka cest z Pomoraví do severní a severovýchodní Evropy, na Opavsko až do Pováží. Samotné město Hranice vzniklo před 12. stoletím.

Město má devět místních částí a celkovou rozlohu 52 km². Těchto devět místních částí má společnou historii již od 15. století. Místní části měly totiž stejnou vrchnost a náležely do hranicko-drahotušského panství. Od 70. let 20. století mají společný městský úřad.

V 16. a v počátku 17. století se poslední tři majitelé panství zasloužili o přestavbu gotického hradu, od pánů z Cimburka, na pozdně renesanční zámek s arkádami. V roce 1611 se začaly prodávat kamenné domy Židům a to se dá považovat za počátek vzniku významné politické židovské a náboženské obce. Přípomínkou vzniku těchto obcí jsou dvě zachované a rekonstruované památky, mezi které patří synagoga a hřbitov.

V 18. a 19. století se do města Hranice přemístilo několik správních institucí. Z Přerova v roce 1783 krajský úřad a v polovině 19. století okresní hejtmánství. Ještě k významným stavebním skutkům patří barokní chrám Stětí sv. Jana Křtitele na náměstí z 18. století. Ve 2. polovině 19. století byla postavena nejvýznamnější stavba Hranic a to rozsáhlý areál c. k. vojenských ústavů. Později se tato stavba stala vojenskou akademií na západní straně města.

V Hranicích se od 50. let 20. století rozvíjel především strojírenský průmysl a ve spojitosti s ním i výstavba nových sídlišť. V 80. letech byla tvářnost severní části města pozměněna dálničním průtahem. Kromě předzámčí na severní straně zámku je historické město zachováno a od roku 1992 je památkovou zónou. Okolí hřbitovního kostela Panny Marie a areál hřbitova patří do památkového ochranného pásma.

Město Hranice je známo především Hranickou propastí. Hranická propast má celkovou naměřenou hloubku 473,5 m, to znamená, že je nejhlubší propastí České republiky. Zároveň má Hranická propast hloubku vody 404 m, díky této hloubce vody, je nejhlubší propastí světa. Dno Hranické propasti ještě bohužel není dosaženo. Hranická propast se nalézá v Národní přírodní rezervaci Hůrka, která se nachází v Olomouckém kraji u Hranic. K Hranické propasti je možno se dostat od železniční stanice Teplice nad Bečvou po naučné stezce, dále je zde možnost cesty k Hranické propasti od autokempu v Hranicích po červené turistické značce. U Hranické propasti je nová vyhlídková plošina, která umožňuje překrásný výhled. Dno Hranické propasti je tvořeno zeleným jezírkem, ale ta postupuje velkými zatopenými prostory výrazně hlouběji. (Město Hranice, ©2019)

3.2.1 Představení obce s rozšířenou působností města Hranice

Obec s rozšířenou působností Hranice má ve svém správním obvodu 31 obcí. V ORP Hranice do Odboru vnitřních věcí patří tyto oddělení, ve kterých dohromady pracuje 35 pracovníků:

- Oddělení dopravně správních agend
- Oddělení dopravních přestupků
- Oddělení informačních technologií
- Oddělení občansko-správních agend, ve kterém pracuje celkově 9 úředníků a z toho 2 na úseku registru řidičů
- Oddělení provozní a správní

V oblasti registru řidičů je vedeno na ORP Hranice 28 785 řidičů. (Město Hranice, ©2019)

3.2.1.1 Pracovní náplň úředníka na úseku registru řidičů

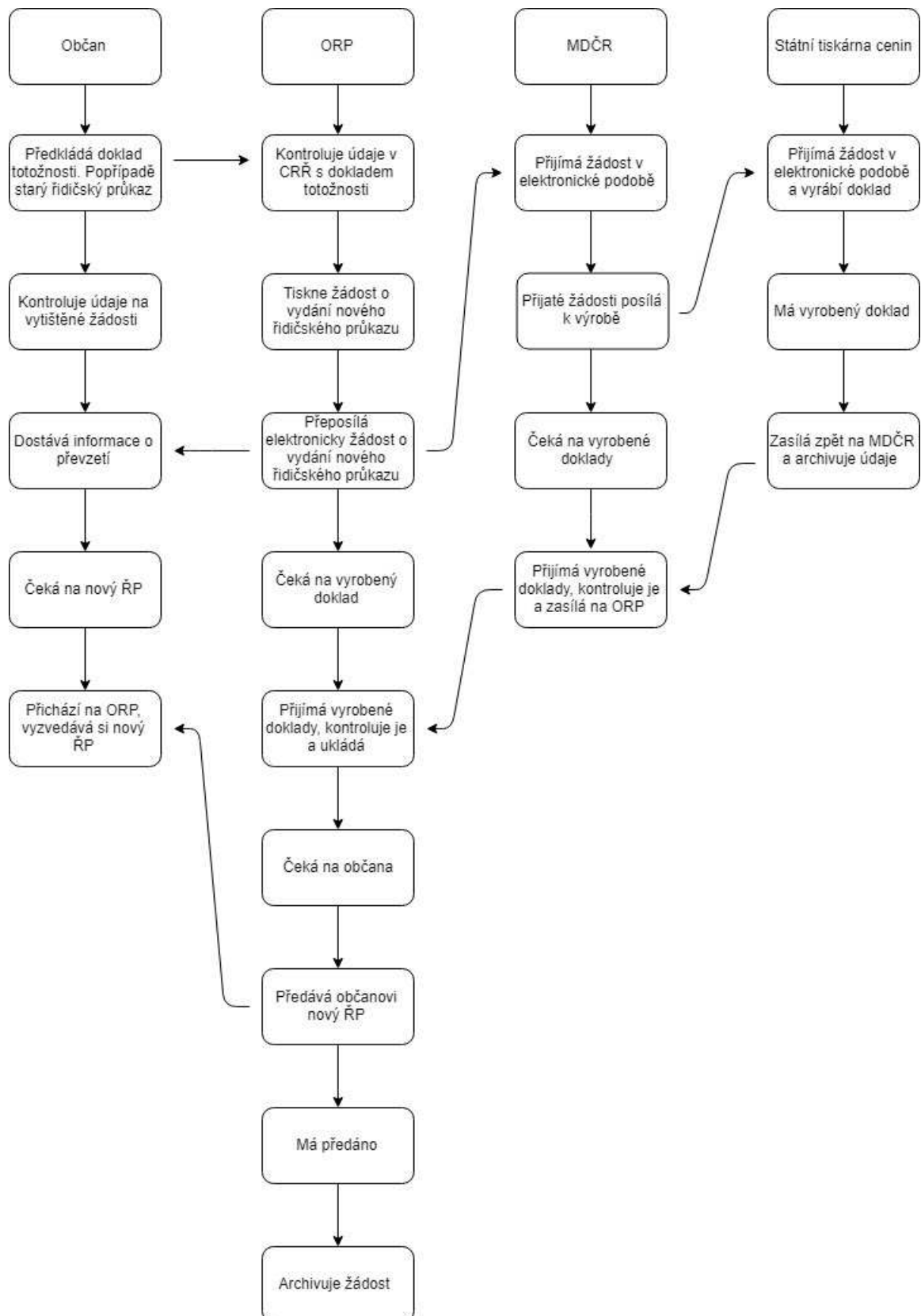
Pracovní náplň úředníka na úseku registru řidičů v ORP Hranice má obdobné pracovní náležitosti jako v ORP Přerov, to znamená:

- Pracovník na tomto úseku posuzuje podmínky pro vydávání řidičských průkazů, průkazů profesní způsobilosti řidiče, paměťových karet řidiče, servisní paměťové karty a paměťové karty podniku;
- Dále zajišťuje agendu evidence řidičů;
- Vykonává agendu vystavování a provádění změn v úředních dokladech, tzn. řidičských průkazů;
- Vydává a vyměňuje řidičské průkazy a mezinárodní řidičské průkazy;
- Vydává duplikáty řidičských průkazů a mezinárodních řidičských průkazů;
- Vede evidenci řidičských průkazů;
- Vede registr řidičů a vydává z něj data;
- Zapisuje do registru řidičů stanovené údaje o řidičích;
- Předává aktualizované údaje do centrálního registru řidičů;
- Vyměňuje řidičské průkazy vydané cizím státem a řidičské průkazy Evropských společenství za tuzemské řidičské průkazy;
- Vyměňuje řidičský průkaz cizinci, kterému byl povolen dlouhodobý nebo trvalý pobyt v ČR za tuzemský řidičský průkaz;
- Vede evidenci vydaných záznamů profesní způsobilosti řidiče;
- Vede evidenci školení a zkoušek řidičů – držitelů profesní způsobilosti.

Pracovní náplň na úseku registru řidičů ORP Hranice se, ale liší v tom, že se zde nevykonává správní řízení o námitkách proti záznamu bodů. Bodové hodnocení je zaměřeno na sledování opakujících se přestupků, za které zákon stanoví určitý počet bodů až do celkové výše 12 bodů. Každý řidič může kdykoliv podat proti zaznamenaným bodům námitky. Správní orgán buď provede opravu zaznamenaných bodů, nebo vede správní řízení o námitkách.

4 POSTUP PŘI VYŘIZOVÁNÍ ŘIDIČSKÉHO PRŮKAZU

Obrázek 5 – Postup při vyřizování řidičského průkazu

Zdroj: Vlastní zpracování

5 ANALÝZA ORP MĚSTA PŘEROV

Analyzování ORP Přerov je zaměřeno hlavně na Online úřad, přes který se dá objednávat k obslužení, zjišťovat stav obsluhy klientů a ověřovat, zda jsou řidičské průkazy už hotové. Dále je v analýze zjišťováno, jak jsou žádosti archivovány.

5.1 Online úřad

ORP Přerov nabízí pro úsporu času pro klienty úřadu službu On-line, ve které je zahrnuto:

- Portál občana – tato aplikace je zaměřena na všechny žádosti a životní situace
- Elektronická úřední deska – tato část se zaměřuje na úřední oznámení a rozhodnutí, která jsou neustále k dispozici
- E-podatelna – přijímá dokumenty v elektronické podobě
- Elektronická obsluha – umožňuje objednání na konkrétní den a konkrétní hodinu a umožňuje náhled na délku fronty čekajících občanů
- Stav vyřizování dokladů - možnost ověření vyhotovených řidičských průkazů
- Rozklikávací rozpočet – zde se nabízí sledovat hospodaření města
- Mobilní rozhlas - získávání důležitých informací na mobilní telefon
- ProblemReport – zde se dají nahlásit závady a různé nedostatky na městském území
- Archivní portál – zde lze najít na 127 tisíc historických materiálů z kronik a listin

Elektronická obsluha umožňuje:

Objednávka k obslužení - v této aplikaci se lze objednat na konkrétní činnost, v konkrétní den a na konkrétní hodinu. Je umožněno v dlouhé úřední dny pondělí a středa 12 možností objednávky, v krátké úřední dny úterý a čtvrtek 8 možností objednávky a v pátek 4 možnosti objednávky a to maximálně 60 dní předem. Tahle varianta je nastavena z důvodu, aby klient, který je ve frontě bez objednání, nebyl nijak znevýhodněn.

Zjištění stavu obsluhy klientů - zde lze zjistit délku fronty čekajících klientů, zjistit dobu obsluhy, jít si vyřídit doklady teď, nebo vyřídit v jiný den.

Stav vyřizování žádostí o vydání dokladů - informace o aktuálním stavu vyřizovaných dokladů lze zjistit v tabulce a to podle data podání žádosti.

Systemy jsou v provozu v úřední hodiny a jsou přímo napojeny na vyvolávací zařízení, které vydává klientům lístky k obsluze a následně je zve k příslušným přepážkám k obslužení. Zjištěné a zobrazené informace jsou staré maximálně 120 vteřin.

O stavu objednaných klientů dostává každý den jeden pracovník registru řidičů e-mailem zprávu.

Stav vyřizovaných dokladů - na internetových stránkách Online úřad jsou informace o stavu vyhotovených řidičských průkazů řazena od nejstaršího data podání. Vzhledem k tomu, že v aplikaci je zbytečný náhled na 20 dní zpětně, se musí dlouze rolovat dolů ke zjištění nejnovějších informací.

V mobilní aplikaci se informace o stavu vyhotovených řidičských průkazů objevuje nepřehledně a předává tím zavádějící informace. Datum podání žádosti o vydání řidičského průkazu a datum možnosti převzetí vyhotoveného řidičského průkazu se objevují v tabulce pod příznakem „ANO“ pod sebou a tím dochází k dezinformacím, od kdy je možnost převzít vyhotovený řidičský průkaz. (Město Přerov, ©2019)

5.2 Kartotéky

Přesto, že proběhla digitalizace, stále je nutné tisknout každou žádost o vydání řidičského průkazu. Při využití rozvolněné působnosti, tedy žadatel zažádá o vydání řidičského průkazu v jiné ORP. Úředníci musí tuto vytištěnou žádost po předání vyhotoveného řidičského průkazu přeposlat na příslušné ORP dle místa trvalého pobytu žadatele. O přeposlání žádosti musí být v systému u žadatele do poznámek tato skutečnost uvedena a tuto skutečnost každé ORP uvádí jiným způsobem. Navíc přeposílání probíhá složitým, zato levnějším způsobem (červenými bednami), tj. přes Státní tiskárnu cenin a teprve na příslušné ORP. Příslušné ORP, ke kterému dorazí, tak tuto žádost musí navíc znovu v systému překontrolovat. Navíc papírová žádost, která je součástí evidenční karty řidiče, zabírá v kartotékách místo. S místem pro evidenční karty řidiče (kartotékami) se potýká každá ORP. Kartotéky v ORP Přerov jsou rozmístěny ve třech místnostech a z toho pouze jedna je součástí kanceláře. Dokonce kartotéky od písmene A-J a kartotéky od písmene S-Š jsou ve sklepní části budovy.

5.3 Digitalizovaný podpis

Jediný způsob pořízení podpisu je na přepážce jednotlivých ORP osobně přímo na tablet a tím vzniká digitalizovaný podpis. Skončila možnost podání žádosti poštou nebo elektronickou formou s úředně ověřeným podpisem.

6 ANALÝZA ORP MĚSTA HRANICE

6.1 Rezervace návštěv

V ORP Hranice je objednávkový systém Rezervace návštěv, ve které jsou zahrnuty tyto agendy:

Odbor vnitřních věcí (OVV) - Evidence obyvatel, občanské průkazy, cestovní doklady

Odbor vnitřních věcí (OVV) - Matrika, Ověřování podpisů

Odbor vnitřních věcí (OVV) - Řidičské průkazy

Odbor vnitřních věcí (OVV) - Registrace vozidel, technické změny, dovozy

V této aplikaci se lze objednat na konkrétní činnost, v konkrétní den a na konkrétní hodinu, ale je nutné se dopředu zaregistrovat. Je umožněno v dlouhé úřední dny pondělí a středa 15 možností objednávky, v krátké úřední dny úterý a čtvrtek 10 možností objednávky a v pátek 6 možností objednávky a to maximálně 14 dní předem (Město Hranice, ©2019).

Stejně jako na ORP Přerov je nastavena tahle varianta z důvodu, aby klient, který je ve frontě bez objednání, nebyl nijak znevýhodněn.

Informace o aktuálním stavu vyřizovaných dokladů lze zjistit v tabulce a to podle data podání žádosti.

6.2 Kartotéky

Stejně jako v ORP Přerov, tak i v ORP Hranice je obdobný problém s kartotékami. V ORP Hranice je sice jen jedna kartotéka (páternoster), ale je umístěna mimo kancelář pracovníků registru řidičů.

6.3 Digitalizovaný podpis

Jediný způsob pořízení podpisu je na přepážce jednotlivých ORP osobně přímo na tablet a tím vzniká digitalizovaný podpis. Skončila možnost podání žádosti poštou nebo elektronickou formou s úředně ověřeným podpisem.

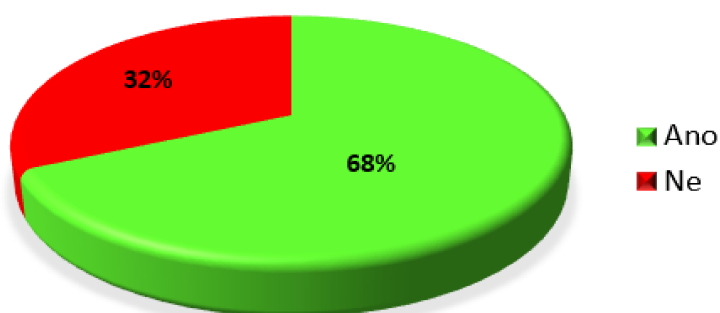
7 DOTAZNÍKOVÉ ŠETŘENÍ ORP PŘEROV

Dotazník se zaměřením na občany nebo takzvané žadatele o řidičský průkaz obsahoval celkem 10 otázek vždy s jednou možnou odpovědí. Otázky byly směřovány na muže a ženy ve věku 15-80 let. Dotazník byl anonymní. Dotazník je součástí příloh. (Příloha 1)

7.1 Dotazníkové šetření občanů

Otázka č. 1: Měli jste dostatečné informace k vydávání řidičského průkazu?

Graf 1 – Dostatečnost informací

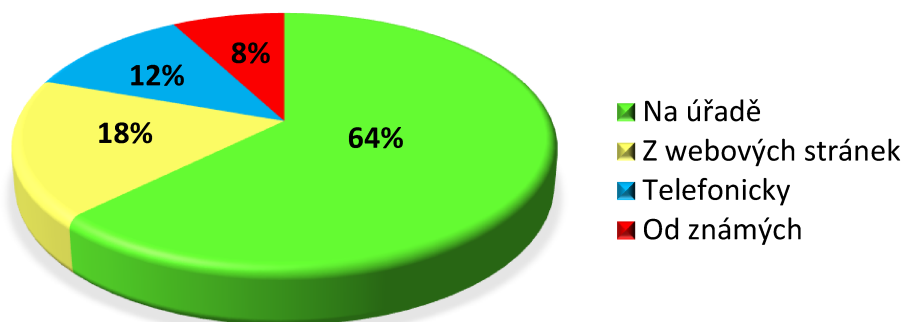

Zdroj: Vlastní zpracování

V první otázce bylo zjišťováno, jestli daní respondenti měli dostatek informací před vyřizováním nového řidičského průkazu. Většina (68%) dotázaných odpověděla ano, menšina (32%) dotázaných odpovědělo ne.

Otázka č. 2: Jak jste získali potřebné informace?

Graf 2 – Získávání informací

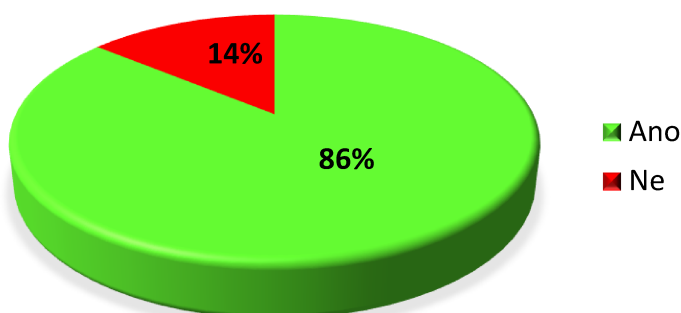

Zdroj: Vlastní zpracování

Ve druhé otázce se zjišťovalo, kde dotazovaní respondenti získali potřebné informace k vyřízení nového řidičského průkazu. Většina (64%) odpověděla, že na informace k vyřízení se ptala přímo na úřadě. 18% respondentů získalo potřebné informace z webových stránek konkrétního úřadu, na kterém si žádost chtěli podávat. Dále 12% dotazovaných se dotazovalo telefonicky a 8% se zeptalo svých známých.

Otázka č. 3: Předkládali jste při žádosti o nový řidičský průkaz nějaký doklad?

Graf 3 – Předložení dokladu totožnosti

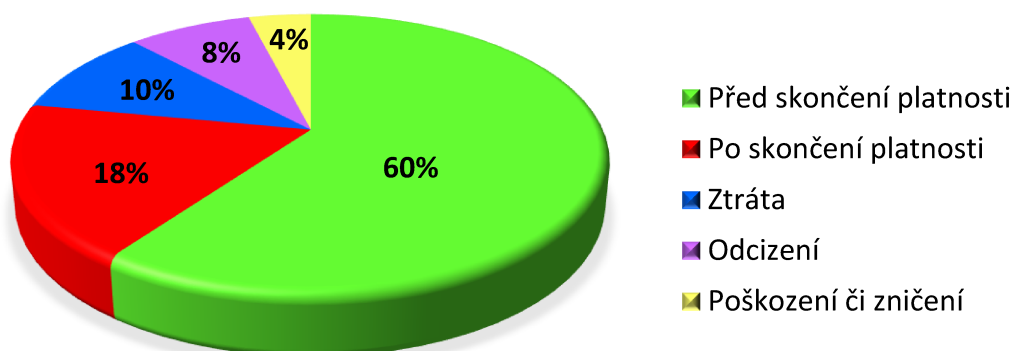

Zdroj: Vlastní zpracování

Ve třetí otázce se zkoumalo, jestli při žádosti o nový řidičský průkaz museli respondenti předkládat nějaký druh dokladu totožnosti (občanský průkaz, cestovní doklad). Většina (86%) respondentů odpověděla, že ano. U této otázky byla předpovídaná odpověď 100%, protože při žádosti o vydání nového řidičského průkazu musí být vždy předložen doklad totožnosti. 14% dotazovaných odpovědělo ne.

Otázka č. 4: Jaký byl váš důvod pro vydání nového řidičského průkazu?

Graf 4 – Důvod vydání nového řidičského průkazu

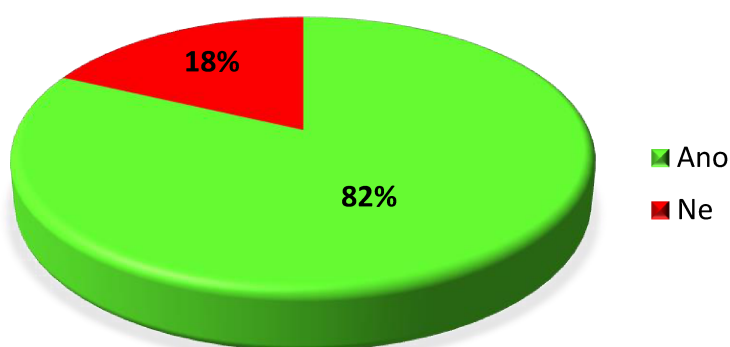

Zdroj: Vlastní zpracování

Ve čtvrté otázce dotazovaní odpovídali, jaký je jejich důvod žádat o nový řidičský průkaz. Mezi vzorné občany, kteří si šli vyměnit řidičský průkaz před skončení jeho platnosti, patří 60%. Dále 18% respondentů odpovědělo, že si přišli požádat o nový řidičský průkaz až po skončení jeho platnosti, 10% z dotazovaných občanů kvůli ztrátě, 8% byl řidičský průkaz odcizen a 4% měli řidičský průkaz poškozený či zničený.

Otázka č. 5: Víte o tom, že lze podat žádost o vydání řidičského průkazu a jeho následné vyzvednutí na kterémkoliv úřadě?

Graf 5 – Rozvolněná působnost

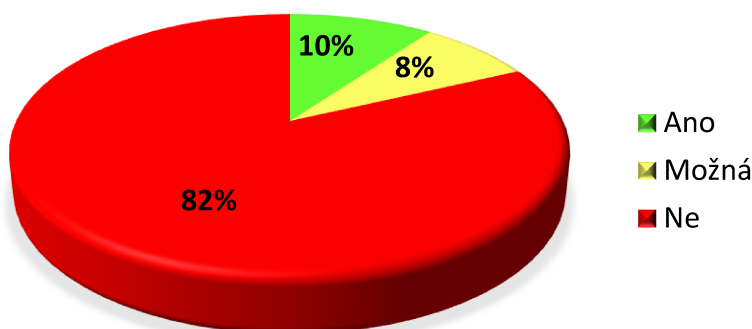

Zdroj: Vlastní zpracování

V otázce páté bylo zjišťováno, jestli respondenti ví o rozvolněné působnosti obcí s rozšířenou působností. Ano odpovědělo 82% a ne jen 18%.

Otázka č. 6: Využili jste nebo hodláte využít možnosti podání řidičského průkazu a následně jeho vyzvednutí na kterémkoliv úřadě?

Graf 6 – Využití rozvolněné působnosti

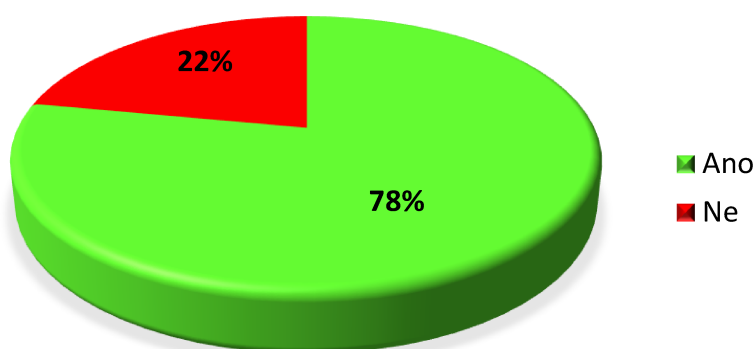

Zdroj: Vlastní zpracování

Tato otázka navazuje na předchozí a bylo v ní zjišťováno, zda respondenti využili nebo již hodlají využít rozvolněnou působnost obcí s rozšířenou působností. Většina (82%) respondentů odpověděla, že nehodlají využít rozvolněnou působnost obcí. Do menšiny (10%) spadají ti respondenti, kteří odpověděli, že určitě využijí tuto rozvolněnou působnost a 8% odpovědělo, že možná rozvolněnou působnost obcí využijí.

Otázka č. 7: Vyhovuje vám, že již není nutné při podání žádosti o řidičský průkaz předkládat dokladovou fotografii?

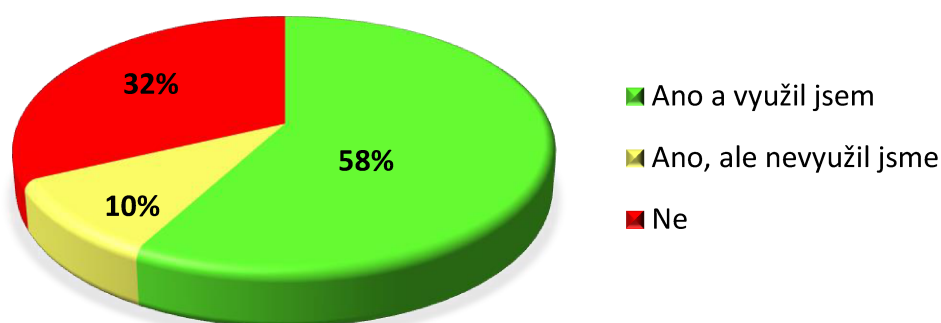
Graf 7 – Nepředložení dokladové fotografie

Zdroj: Vlastní zpracování

V sedmé otázce se zkoumalo, zda dotazovaným občanům vyhovuje digitalizace ve smyslu nepředkládání dokladové fotografie. 78% tato možnost vyhovuje a zbylým 22% ne. Předpokládá se, že na tuto otázku odpověděli ne, protože některým žadatelům nevyhovuje pořizování dokladové fotografie přímo na úradě a raději si ji pořídí u fotografa.

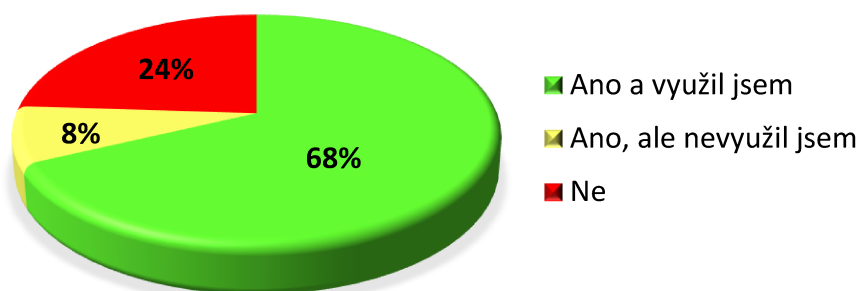
Otázka č. 8: Víte o možnosti objednání se v objednávkovém systému úřadu a již jste jej někdy využili?

Graf 8 – Znalost objednávkového systému

Zdroj: Vlastní zpracování

Osmá otázka se zajímala o znalost objednávkového systému obce s rozšířenou působností. Více jak polovina dotazovaných občanů, to je 68% odpovědělo, že znají objednávkový systém, ale ne všichni ho využívají. 32% respondentů odpovědělo, že o objednávkovém systému vůbec neví.

Otázka č. 9: Víte o možnosti zjištění stavu vyhotovených řidičských průkazů na internetových stránkách úřadu a využili jste ji?

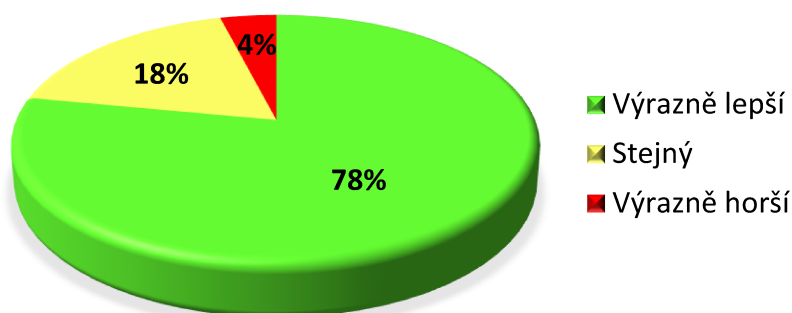
Graf 9 – Stav vyhotovených řidičských průkazů

Zdroj: Vlastní zpracování

Devátá otázka se ptala respondentů, zda ví o možnosti zjištění stavu vyhotovených řidičských průkazů na webových stránkách obce s rozšířenou působností. Většina (76%) odpověděla ano, ale ne všichni z dotazovaných tuto možnost využívají. Menšina (24%) o možnosti využití stavu vyhotovených řidičských průkazech na webových stránkách neví.

Otázka č. 10: Jak byste ohodnotili současný postup vyřizování řidičského průkazu (fotografie na místě, nevyplňuje se žádost) v porovnání s dřívějším (fotografie od fotografa, občan vyplnil žádost)?

Graf 10 – Současný postup vydávání řidičských průkazů

Zdroj: Vlastní zpracování

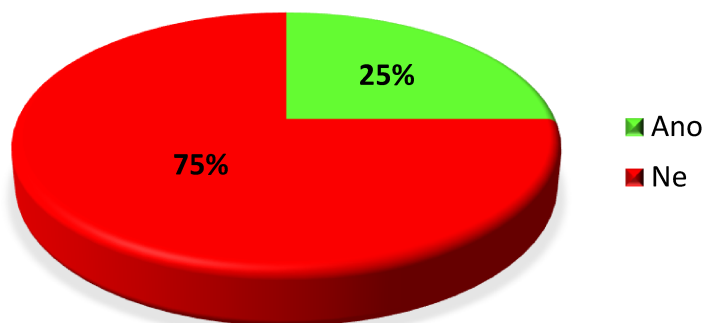
Desátá otázka měla za úkol zjistit, jak by respondenti ohodnotili současný postup vyřizování řidičských průkazů. Většina dotazovaných občanů tj. 78% odpověděla ano, ostatním respondentům se zdá současný postup stejný a 4% z nich horší.

7.2 Dotazníkové šetření úředníků

Dotazník se zaměřením na příslušné úředníky ORP města Přerov obsahoval celkem 5 otázek. Všechny otázky byly pouze s možností jedné odpovědi. Otázky byly směřovány na úředníky oddělení dopravně správních agend – úsek registru řidičů. Dotazník byl anonymní. Dotazník je součástí příloh. (Příloha 2)

Otázka č. 1: Využívají občané možnosti podat žádost o vydání řidičského průkazu a jeho následné vyzvednutí na kterémkoliv úřadě?

Graf 11 – Rozvolněná působnost

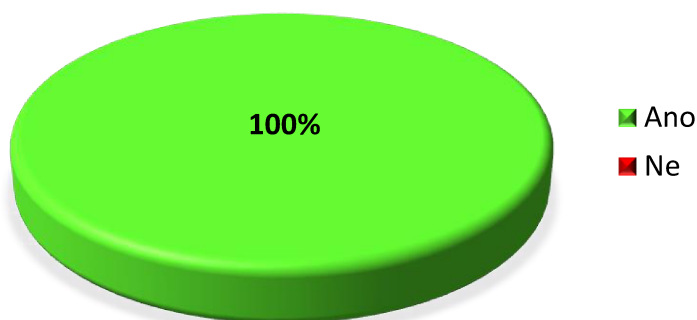

Zdroj: Vlastní zpracování

V otázce první bylo zkoumáno u úředníků ORP Přerov, zda občané využívají možnost podávání žádostí o nový řidičský průkaz na kterémkoli úřadě. Zjistilo se, že 75% úředníků odpovědělo ne a 25% ano.

Otázka č. 2: Vyhovuje Vám, že již není nutné při podání žádosti o řidičský průkaz předkládat dokladovou fotografii?

Graf 12 – Nepředkládání fotografie

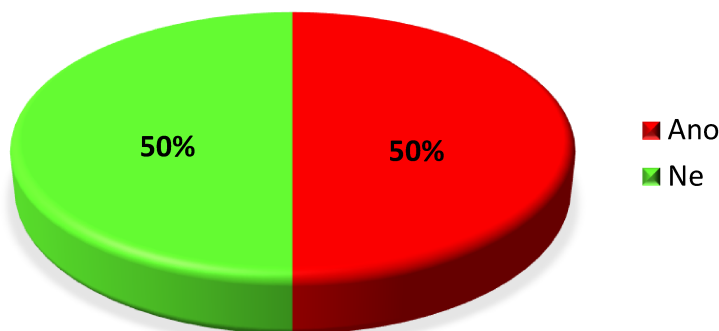

Zdroj: Vlastní zpracování

V otázce druhé se zjišťovalo, zda úředníkům ORP Přerov vyhovuje, že občané při podání žádosti o nový řidičský průkaz nemusí předkládat dokladovou fotografii. Všichni, to znamená, že 100 % z dotazovaných, na tuto otázku odpovědělo ano.

Otázka č. 3: Využívají občané možnosti objednání se v objednávkovém systému úřadu?

Graf 13 – Využití objednávkového systému

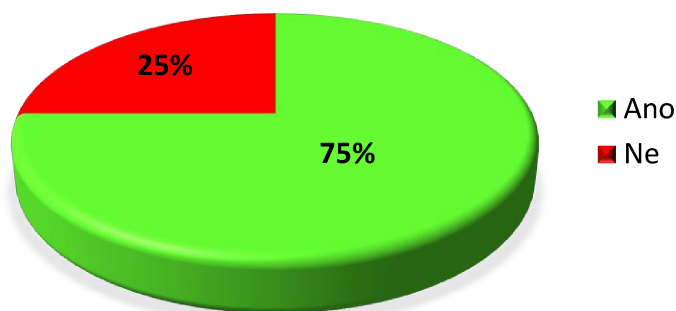

Zdroj: Vlastní zpracování

Otázka třetí měla za úkol zjistit, zda občané využívají objednání v objednávkovém systému úřadu. V ORP Přerov se jedná o objednávkový systém Online úřad. Bylo odpovězeno, že tento Online úřad využívá pouze 50% občanů.

Otázka č. 4: Využívají občané možnosti zjištění stavu vyhotoveným řidičských průkazů na internetových stránkách úřadu?

Graf 14 – Zjištění vyhotovených řidičských průkazů

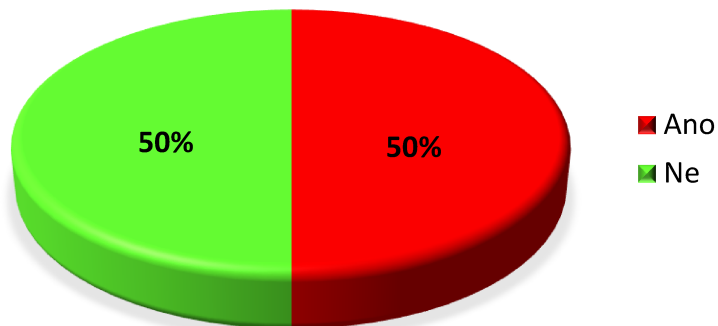

Zdroj: Vlastní zpracování

V otázce čtvrté dotazovaní úředníci odpovídali, zda občané využívají možnosti zjištění stavu vyhotovených řidičských průkazů na internetových stránkách úřadu. Internetovými stránkami úřadu je na mysli Online úřad ORP Přerov. Bylo zjištěno, že z 75% odpovědělo ano. Bohužel 25% odpovědělo ne.

Otázka č. 5: Přibylo vám s digitalizací a rozvolněnou působností více práce?

Graf 15 – Digitalizace a rozvolněná působnost

Zdroj: Vlastní zpracování

Otázka pátá se zaměřila na dotaz, zda dotyčným úředníkům ORP Přerov přibylo více práce s digitalizací a rozvolněnou působností. Polovina, to znamená, že 50% úředníků odpovědělo ano, a druhá polovina odpověděla ne.

8 ZÁVĚREČNÁ SHRNUÍ A NÁVRHY MOŽNÉHO ŘEŠENÍ

Závěrečné shrnutí dotazníkového šetření je zaměřeno na pozitivní a negativní stránky digitalizace a rozvolněné působnosti v ORP a objednávkového systému. Co se týče žadatelů tak do pozitivních stránek je zařazeno:

- Dostatečnost informací o vydávání řidičského průkazu
- Výrazně lepší postup vyřizování řidičského průkazu
- Nepředložení dokladové fotografie
- Znalost objednávkového systému
- Možnost zjištění stavu vyhotoveného řidičského průkazu v Online úřadu

Negativní stránky ze strany žadatelů:

- Nelze přijmout papírovou dokladovou fotografii
- Nevyužití rozvolněné působnosti
- Znalost objednávkového systému

Mezi pozitivní stránky digitalizace a rozvolněné působnosti ORP ze strany úředníků patří:

- Rozvolněná působnost
- Nepředkládání dokladové fotografie
- Digitalizace (konkrétně nevyplňování žádostí o vydání řidičského průkazu žadatelem)
- Využití zjištění stavu vyhotovených řidičských průkazů ze strany žadatelů v Online úřadu

Do negativních stránek se řadí tyto body:

- Nelze přijmout papírovou dokladovou fotografii
- Využití objednávkového systému

Z analýz jednotlivých ORP bylo zjištěno, že objednávkový systém Online úřad města Přerov a objednávkový systém Rezervace návštěv města Hranice jsou velmi nepřesné, složité a ne každý se v těchto systémech vůbec dokáže objednat či podívat se na stav vyhotovených řidičských průkazů. Na internetových stránkách ORP Hranice chybí možnosti zjištění stavu obsluhy klientů. V případě nárůstu počtu klientů u přepážek je tato informace přínosem pro toho občana, který v ten den hodlá navštívit úřad a není objednán. Může tímto odsunout svou návštěvu ORP na pozdější hodinu nebo přijít jindy.

Dále bylo v analýze jednotlivých ORP zjištěno, že v každé ORP je nedostatek prostoru pro umístění vytištěné papírové žádosti o vydání řidičských průkazů žadatelů, které jsou součástí spisu řidiče.

Analýzou bylo dále zjištěno, že digitalizace znemožnila použití ověřeného podpisu při podání žádosti o vydání řidičského průkazu. Před digitalizací tj. do 01.07.2018 mohl žadatel podat žádost o vydání řidičského průkazu i poštou nebo elektronickou formou. Při tomto způsobu musel být podpis žadatele úředně ověřen.

Návrhy:

Objednávkový systém

- Telefon
 - V tomto případě bych navrhovala přidat ještě možnost objednání se a to přes telefon. Navrhuji na webových stránkách obou ORP k objednávkovému systému přidat možnost i objednání přes telefon. Jednalo by se o objednání přes ústřednu ORP. Občan by pouze nahlásil jméno a příjmení a s pracovníci ústředny by si domluvil termín (konkrétní den, konkrétní hodinu). Ta by prakticky za občana ve stávajícím systému provedla objednání a nahlásila mu přihlašovací kód.
- Kiosek
 - Další možnost objednání v objednávkovém systému vidím v zavedení informačního kiosku umístěného v čekárnách ORP, protože ne každý má přístup k internetu.
- Webové stránky
 - V případě objednávkového systému v ORP Přerov a v ORP Hranice navrhuji změnit webové stránky města:
 - dát více možností objednání v objednávkovém systému
 - zjednodušit přehled stavu vyhotovených řidičských průkazů
 - rozšířit možnost zjištění stavu obsluhy klientů

Dokladová fotografie

- Umožnit použití digitální dokladové fotografie pořízené fotografem. Tato možnost již existuje u podání žádosti o vydání občanského průkazu. Ihned po pořízení fotografie fotografem je tato fotografie odeslána datovou schránkou

na ministerstvo, které ji postoupí na příslušnou ORP. Součástí fotografie je jméno, příjmení a datum narození a údaje o ORP. Další možností je naskenování předložené papírové fotografie a její následné přenesení do žádosti o řidičský průkaz.

Ověřený podpis

- Navrhuji, vrátit se k podání žádosti o vydání řidičského průkazu poštou nebo elektronickou formou spolu s úředně ověřeným podpisem. V tomto případě by tento úředně ověřený podpis mohl být naskenován na ORP přímo do žádosti.

U návrhu dokladové fotografie a úředně ověřeného podpisu by bylo zapotřebí upravit novelami zákony a příslušné vyhlášky, aby bylo možno použít dokladovou fotografii pořízenou fotografem a úředně ověřený podpis na žádost o vydání řidičského průkazu.

8.1 Dopady na hospodaření ORP

Dopady na hospodaření ORP města Přerov a města Hranice jsou z nákladového hlediska téměř u všech nulové.

Z hlediska objednávání přes telefon bude hlavní zatížení na úředníky ústředny daných ORP, kteří již přepojují konkrétní hovory na úsek registru řidičů.

V návrhovém řešení je i objednání přes kiosek, který by byl napojený na objednávkové systémy jednotlivých ORP. Kiosek by byl umístěný přímo v ORP města Přerov a města Hranice v čekárně na úseku registru řidičů. Tento přístroj by ulehčil úředníkům z registru řidičů větší rozmělnění klientů na konkrétní dny a konkrétní hodiny. Zabránilo by to zbytečným frontám u jednotlivých přepážek. Jediný negativní dopad v tomto případě je z důvodu finančního hlediska. Nejobyčejnější kiosek je v provedení dotykového monitoru a cena tohoto produktu se pohybuje kolem 15 000 Kč.

Zjednodušení webových stránek Online úřad a Registrace návštěv by měli velmi kladný dopad na hospodaření daných ORP na úsporu času a energie jednotlivých pracovníků ústředny a úseku registru řidičů. Tato cesta se jeví jako nejjednodušší a nejehospodárnější než jiné navrhované systémy jako je informační kiosek a telefonické objednání. V dnešní době jsou informace z internetu využívány stále více, a tedy návrh tohoto řešení by mohl být nejužitečnější.

Pořízení úředně ověřeného podpisu a pořízení dokladové fotografie u fotografa a jejich zaslání na příslušnou ORP by mělo finanční dopad pouze na žadatele o řidičský průkaz, který by tento úředně ověřený podpis a dokladovou fotografii musel zaplatit. Úředníkům by odpadla činnost spojená s pořízením digitalizované dokladové fotografie a digitalizovaného podpisu.

ZÁVĚR

Hlavním cílem této bakalářské práce bylo provést analýzu ORP města Přerov a města Hranice. Udělat dotazníkové šetření zaměřené na občany a dotazníkové šetření zaměřené na úředníky. Dále dle vlastního šetření zjistit interní problémy daných ORP.

V teoretické části bylo vypracováno vše, co souvisí s veřejnou správou ve smyslu navedení se na přenesenou působnost a tím na vydávání řidičských průkazů v přenesené působnosti státu na ORP daných měst. Byly uvedeny funkce veřejné správy. Členění státní správy na územní a vnitřní státní správu, orgány státní správy a i výkon státní správy. Ve vnitřní státní správě je popisována přenesená působnost, která byla rozebírána v rámci celé bakalářské práce se zaměřením na problematiku provozu na pozemních komunikacích, jejíž součástí je registr řidičů tj. konkrétně vydávání řidičských průkazů. V bakalářské práci je uvedeno i členění samosprávy na územní a zájmovou a subjekty veřejné správy. Jsou zde charakterizovány řidičské průkazy, řidičské oprávnění a vysvětlení pojmu digitalizace a rozvolněná působnost.

V praktické části byla popsána města Přerov a Hranice, jejich historie, kultura, významné památky apod. Praktická část charakterizovala odbory jednotlivých ORP, pod které jsou zařazeny registry řidičů. Byla objasněna pracovní náplň pracovníků na úseků registru řidičů.

Dále proběhla analýza ORP města Přerov a i ORP města Hranice. Občanům i úředníkům města Přerov bylo předáno dotazníkové šetření, na základě kterého byly zjišťovány konkrétní údaje. Díky vyplněnému dotazníku od úředníků, kteří danou činnost vykonávají, a vyplněného dotazníku od občanů byl pohled na danou problematiku objektivní z obou stran. Dle vlastního šetření se nasbíraly další data na podrobnější zanalyzování ORP města Přerov, která posloužila k návrhovému řešení v části bakalářské práce.

Po sběru veškerých dat byla vypracována návrhová část na zlepšení podmínek při vydávání řidičských průkazů. Mezi tyto podmínky patří jiný způsob pořizování dokladových fotografií. Vracení se k systému pořizování úředně ověřeného podpisu při podání žádosti mimo ORP, který by byl následně digitalizován. Tyto návrhy by měli ulehčit jednotlivé úkony při podávání žádosti jak žadatelům o řidičský průkaz, tak příslušným úředníkům registru řidičů. Dále se praktická část zabývá zejména objednávkovými systémy ORP města Přerov a ORP města Hranice, kde se zjistilo, že pro občany není úplně snadné se přes tyto systémy objednat a zjistit stav vyhotoveného řidičského průkazu. Práce

navrhuje zjednodušit přehled stavu vyhotovených řidičských průkazů a rozšířit možnost zjištění stavu obsluhy klientů.

Dotazníkové šetření poukázalo, ve kterých jednotlivých oblastech jsou ještě nedostatky. Jedná se především o digitalizaci a rozvolněnou působnost. Většina občanů s touto novelizací není zcela seznámena, a proto o rozvolněnou působnost není tolik zájem. Co se týče digitalizace, tak občané si nemohou zvyknout na fotografie pořizované přímo v ORP. Občané by uvítali možnost předložení dokladové fotografie, která byla pořízena u fotografa.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

Convention on Road Traffic of 1968 and European Agreement Supplementing the Convention (2006 Consolidated Versions). 1st ed. New York: United Nations, 2007, 160 s. ISBN 978-92-1-139124-4.

HENDRYCH, Dušan. Správní věda: teorie veřejné správy. 4., aktualiz. vyd. Praha: Wolters Kluwer, 2014. 244 s. ISBN 978-80-7478-561-0.

KÁŇA, Pavel, 2014. Základy veřejné správy: vybrané kapitoly veřejné správy pro studium žáků středních škol. 4., aktualiz. vyd. Ostrava: Montanex. 394 s. ISBN 978-80-7225-407-1.

LOCHMANNOVÁ, Alena. Veřejná správa: základy veřejné správy. 1. vyd. Prostějov: Computer Media, 2017, 116 s. ISBN 978-80-7402-295-1.

POMAHAČ, Richard. Základy teorie veřejné správy. 1. vyd. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2011, 267 s. ISBN 978-80-7380-330-8.

POMAHAČ, Richard. Veřejná správa. 1. vyd. Praha: C.H. Beck, 2013, 315 s. ISBN 978-80-7400-447-6.

Pravidla silničního provozu: Autoškoly. 1. vyd. Ostrava: Sagit, 2018, 432 s. ISBN 978-80-7488-316-3.

PRŮCHA, Petr. Veřejná správa a samospráva. Praha: Vysoká škola aplikovaného práva, 2004, 241 s. ISBN 80-8677-503-8.

Internetové zdroje:

BEZPEČNÉ CESTY, 2018. *Historie řidičských zkoušek (autoškol a řidičských průkazů)* [online]. [cit. 2019-05-10]. Dostupné z: <https://www.bezpecnecesty.cz/cz/clanky/91-historie-ridicskych-zkousek-autoskol-a-ridicskych-pruka-zu?fbclid=IwAR1lhs93HtyKPHrmmWITJnui0khPUVasiiZEdzLLyHgYIJDUTv3-GIURQJY>

CENDIS, ©2019. *Co je projekt „Digitalizace a rozvolnění“* [online]. [cit. 2019-05-10]. Dostupné z: https://www.cendis.cz/projekty/orp/co-je-projekt-digitalizace-a-rozvolneni/?fbclid=IwAR1zuEM6UwUeO_CPFN5Xncqb-f8rlKfTh1vmSes1Y5E9S1EIfbZd4L5DaWU

MĚSTO HRANICE, ©2019. *Úřad* [online]. [cit. 2019-05-10]. Dostupné z: <https://www.mesto-hrani-ce.cz/urad?fbclid=IwAR354qWINDTle06riHQEx9TzlidhmgC5TjbCUWQV0WN0QJBldUb7bSo5gH4>

MĚSTO PŘEROV, ©2000-2019. *Statutární město Přerov* [online]. [cit. 2019-04-28]. Dostupné z: <https://www.prerov.eu/>

MINISTERSTVO DOPRAVY, ©2019. *Řidičské průkazy nově vyřídíte na kterémkoliv úřadu obce s rozšířenou působností* [online]. [cit. 2019-05-10]. Dostupné z: https://www.mdcr.cz/Media/Media-a-tiskove-zpravy/Ridicske-prukazy-nove-vyridite-na-kteremkoliv-urad?fbclid=IwAR3Dg_mBpmRd8Mlf2ILCNcNjt-wiQCfy3dv80YhSM7_ijNTVo7Ssi3_D6ig

ŘIDIČSKÉ PRŮKAZY, [2007]. Výměna řidičských průkazů. *Řidičské průkazy* [online]. [cit. 2019-04-25]. Dostupné z: http://ridicske-prukazy.info/?fbclid=IwAR3wvygigfOAM49ZarB6KmfST67K4S59evU2Rh1SXfAzipMebyX_gFBBzXY

SCANZEN, [2019]. *Historie - Řidičské průkazy* [online]. [cit. 2019-05-10]. Dostupné z: <http://www.scanzen.cz/dobove-dokumenty/prukazy/ridicske-prukazy/historie-ridicske-prukazy?fbclid=IwAR2Gb5P7IFnsqs9ucHnu0OZG0aa7NOHYhRzZgiV9ZaoKRi96yOufatwpq00>

Legislativa:

ČESKO, 2000. Zákon č. 361/2000 Sb. Zákon o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů. In: *Sbírka zákonů České republiky*. Dostupné z: https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-361?fbclid=IwAR0bkEn_6VZICgDYa-1PST9dymewRMyQ9gaq2Q-56zzR_L6VWOxwlJskL-U

ČESKO, 2001. Vyhláška č. 31/2001 Sb. Vyhláška Ministerstva dopravy a spojů o řidičských průkazech a o registru řidičů. In: *Sbírka zákonů České republiky*. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2001->

31?fbclid=IwAR0QmDk0rMDNhlh9_b42RqA28nNIVG1ixf9GII4T-
aakKHqFJR2QACAsX4A

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

ORP	Obec s rozšířenou působností
AIS EOP	Agendový informační systém evidence občanských průkazů
AIS ECD	Agendový informační systém evidence cestovních dokladů
NUTS 0	Česká republika (administrativní jednotka). Využívá se pro statistické účely ve vztahu k Evropské unii.
NUTS 1	Území celé České republiky (neadministrativní jednotka). Využívá se pro statistické účely ve vztahu k Evropské unii.

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obrázek 1- Přední strana řidičského průkazu	25
Obrázek 2 - Zadní strana řidičského průkazu	26
Obrázek 3 – Mezinárodní řidičský průkaz dle Úmluvy o silničním provozu (Ženeva 1949)	27
Obrázek 4 – Mezinárodní řidičský průkaz dle Úmluvy o silničním provozu (Vídeň 1968)	28
Obrázek 5 – Postup při vyřizování řidičského průkazu	41

SEZNAM GRAFŮ

Graf 1 – Dostatečnost informací	46
Graf 2 – Získávání informací.....	46
Graf 3 – Předložení dokladu totožnosti.....	47
Graf 4 – Důvod vydání nového řidičského průkazu	47
Graf 5 – Rozvolněná působnost.....	48
Graf 6 – Využití rozvolněné působnosti.....	48
Graf 7 – Nepředložení dokladové fotografie	49
Graf 8 – Znalost objednávkového systému	50
Graf 9 – Stav vyhotovených řidičských průkazů.....	50
Graf 10 – Současný postup vydávání řidičských průkazů	51
Graf 11 – Rozvolněná působnost.....	52
Graf 12 – Nepředkládání fotografie	52
Graf 13 – Využití objednávkového systému	53
Graf 14 – Zjištění vyhotovených řidičských průkazů.....	53
Graf 15 – Digitalizace a rozvolněná působnost	54

SEZNAM PŘÍLOH

PŘÍLOHA P I: <i>Dotazníkové šetření občanů</i>	68
PŘÍLOHA P II: <i>Dotazníkové šetření úředníků</i>	70

PŘÍLOHA P I: Dotazníkové šetření občanů

- 1. Měli jste dostatečné informace k vydávání řidičského průkazu?**
 - Ano
 - Ne

- 2. Jak jste získali potřebné informace?**
 - Na úřadě
 - Z webových stránek
 - Telefonicky
 - Od známých

- 3. Předkládali jste při žádosti o nový řidičský průkaz nějaký doklad?**
 - Ano
 - Ne

- 4. Jaký byl váš důvod pro vydání nového řidičského průkazu?**
 - Před skončení platnosti
 - Po skončení platnosti
 - Ztráta
 - Odcizení
 - Poškození či zničení

- 5. Víte o tom, že lze podat žádost o vydání řidičského průkazu a jeho následné vyzvednutí na kterémkoliv úřadě?**
 - Ano
 - Ne

- 6. Využili jste nebo hodláte využít možnosti podání řidičského průkazu a následně jeho vyzvednutí na kterémkoliv úřadě?**
 - Ano
 - Možná
 - Ne

- 7. Vyhovuje Vám, že již není nutné při podání žádosti o řidičský průkaz překládat dokladovou fotografii?**
 - Ano
 - Ne

- 8. Víte o možnosti objednání se v objednávkovém systému úřadu a již jste jej někdy využili?**
 - Ano a využil jsem
 - Ano, ale nevyužil jsem
 - Ne

9. Víte o možnosti zjištění stavu vyhotovených řidičských průkazů na internetových stránkách úřadu a využili jste ji?

- Ano a využil jsem
- Ano, ale nevyužil jsem
- Ne

10. Jak byste ohodnotili současný postup vyřizování řidičského průkazu (fotografie na místě, nevyplňuje se žádost) v porovnání s dřívějším (fotografie od fotografa, občan vyplnil žádost)?

- Výrazně lepší
- Stejný
- Výrazně horší

Zdroj: Vlastní zpracování

PŘÍLOHA P II: Dotazníkové šetření úředníků

- 1. Využívají občané možnosti podat žádost o vydání řidičského průkazu a jeho následné vyzvednutí na kterémkoliv úřadě?**
 - Ano
 - Ne

- 2. Vyhovuje Vám, že již není nutné při podání žádosti o řidičský průkaz předkládat dokladovou fotografii?**
 - Ano
 - Ne

- 3. Využívají občané možnosti objednání se v objednávkovém systému úřadu?**
 - Ano
 - Ne

- 4. Využívají občané možnosti zjištění stavu vyhotoveným řidičských průkazů na internetových stránkách úřadu?**
 - Ano
 - Ne

- 5. Přibylo vám s digitalizací a rozvolněnou působností více práce?**
 - Ano
 - Ne

Zdroj: Vlastní zpracování